

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ИНСТИТУТА ЕКОНОМСКИХ НАУКА
ЗА 2023. ГОДИНУ**

Београд, март 2024. године

Садржај

1. УВОДНА РЕЧ ДИРЕКТОРА	3
2. ОПШТИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ	5
3. ОРГАНИ ИНСТИТУТА	8
3.1 УПРАВНИ ОДБОР	8
3.2 НАУЧНО ВЕЋЕ	9
3.3. ДИРЕКТОР	11
3.4. КОЛЕГИЈУМ.....	11
4. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ИНСТИТУТА	12
4.1 СЕКТОРИ.....	12
4.1.1 СЕКТОР ЗА ОСНОВНА ИСТРАЖИВАЊА	12
4.1.2 СЕКТОР ЗА ПРИМЕЊЕНА ИСТРАЖИВАЊА	28
4.2 ИСТРАЖИВАЧКИ ДЕПАРТМАНИ	36
4.3. КАБИНЕТ ДИРЕКТОРА.....	64
5. УЧЕШЋЕ У РАДУ ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА.....	66
6. ЗАПОСЛЕНИ У ИНСТИТУТУ	67
7. АКТИВНОСТИ НА ИЕН	69
7.1 КАБИНЕТ ДИРЕКТОРА.....	69
8. МЕДИЈСКА КОМУНИКАЦИЈА ИЕН	74
9. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ	78
9.1 ПРИХОДИ	78
9.2 РАСХОДИ	81

1. УВОДНА РЕЧ ДИРЕКТОРА

Пред вама је годишњи извештај о раду Института економских наука у 2023. години. И поред свих ограничења, током 2023. године одржана је позитивна пословна клима на ИЕН, уз додатну подршку Светске Банке и ресорног Министарства кроз реализацију програма трансформације. Наставак раду у таквом пословном окружењу у будућности зависи од односа запослених према радној околини, колегама, клијентима, научној заједници, себи самима и према друштву уопште. У жељи да се тај тренд настави, овај извештај даје пресек стања у претходној години, који заснован на моделу извештаја који се припремају од 2015. године уз допуне проистекле делимичном променом организационе структуре током 2023. године.

Током 2023. године у Институту је објављено укупно 134 рада што се у потпуности поклапа са планираним резултатима. Већина индикатора успешности бележе раст. Институт у оквиру позива Идеје Фонда за науку учествује у реализацији три пројекта као партнерска институција.

После 8 година функционисања матрична структура Института са 4 оперативна центра и 6 истраживачких департмана је омогућила да се остваре жељени циљеви. У складу са Старегијом'25 донета је одлука да од 2023. године престају са радом оперативни центри, док се успостављају два Сектора – за основна и примењена истраживања. Смањење зависности од матичног министарства у приходима уз значајно повећање прихода из екстерних извора, Фонда за науку, међународне сарадње, стратешких пројеката и сарадње са привредом олакшава задржавање квалитетних кадрова на Институту. Научни часопис *Economic Analysis* је одлуком комисије за вредновање часописа задржао категорију М51, док је часопис JWEE рангиран у Q3 у SCOPUS индексној бази и води се у категорији М24.

Током године, одржана је квалитетна сарадња са Министарством, као и одржавање улоге водећег института у оквиру друштвених и хуманистичких наука при Заједници института Србије, где је настављена реализација Програма развоја института из области друштвених наука¹. Утицај у креирању научне политике се наставља кроз ангажовање у Матичном научном одбору за право, економију и политичке науке колегинице др Ивана Домазет. Поред тога, директор ИЕН др Јован Зубовић је изабран за члана Комисије за стицање научних звања за период 2023-2026. година.

Као што је и предвиђено, наставило се са праћењем макроекономских кретања, објављивањем стручне публикације - *SEE6 Economic Outlook*, и наставком објављивања серијске публикације Национална мрежа средњих предузећа – НМСП.

Репозиторијум радова истраживача ИЕН несметано функционише, те је у њега унето 1706 радова из периода 2011-2023. година, који су имали преко 330.000 преузимања из целог света. На овај начин је значајно повећана видљивост истраживачког рада, као и што је дошло до повећања *H* индекса свих истраживача. Институт је услужно креирао

¹ http://zis.ac.rs/images/Program_razvoja_instituta_drustvenih_nauka_3avg21.pdf

и континуирано одржава репозиторијум научних радова за седам института из области друштвених и хуманистичких наука, а све у склопу програма успостављања платформе за отворену науку матичног Министарства.

Све активности за 2023. годину у складу са планом рада за 2023. су реализоване.

У припреми овог извештаја учествовали су:

Јован Зубовић
Исидора Бераха
Славица Стевановић
Исидора Љумовић
Јелена Бановић
Александра Брадић-Мартиновић
Валентина Вукмировић
Гордана Вујовић
Зорица Божић
Драгана Пантелић

Свим наведеним колегицима желим искрено да се захвалим на помоћи приликом састављања овог извештаја.

2. ОПШТИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

Институт економских наука - ИЕН основан је 1958. године као Одељење за економска истраживања и методологију планирања Савезног завода за привредно планирање. Под тим именом деловао је до 1962. године, када је Уредбом СИБ-а формиран као Југословенски институт за економска истраживања ("Сл. лист ФНРЈ" бр. 52/62). Током 1969. године ИЕН је добио садашњи назив Институт економских наука. Одлуком Скупштине СР Србије РС бр. 92 од 15.12.1977. године ("Службени гласник СР Србије", бр. 51/77) Република Србија је преузела вршење оснивачких права према Институту економских наука из Београда.

Одлуком Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије број: 660-01-00003/8 од 15.10.2019. године, Институт економских наука у Београду акредитован је као научни институт - установа у области друштвених наука - економија - за обављање научноистраживачке делатности од општег интереса, јер испуњава услова прописане Законом о научноистраживачкој делатности и услове прописане Правилником о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације научноистраживачких организација. Институт економских наука у Београду уписан је у Регистар научноистраживачких организација у складу са чланом 62. став 3. Закона о научноистраживачкој делатности.

Институт економских наука је регистрован код Привредног суда у Београду, према Решењу број 1. Фи -323 /2011, од 02.06.2011. године и уписан у регистарски уложак број 1-577-00.

Оснивач Института економских наука је Република Србија. ИЕН послује средствима у државној својини, користи непокретности и друга средства у складу са законом којим се уређују средства у својини Републике. Основни подаци о ИЕН су:

Пун назив:	Институт економских наука
Адреса:	Змај Јовина 12, 11000 Београд
Облик организовања:	Установа
Облик својине:	Државна
Број запослених:	48
Матични број:	07041144
Порески број:	100039204
Шифра основне делатности:	7220
Електронска адреса:	office@ien.bg.ac.rs
Сајт:	www.ien.bg.ac.rs
Телефон:	+381 11 26 23 055
Директор:	др Јован Зубовић
Година оснивања:	1958.

Визија

Институт тежи да буде водећа научноистраживачка институција из области економије у региону југоисточне Европе интегрисана у европски истраживачки простор.

Мисија

Институт спроводи изврсна истраживања и остварује утицај у свим областима друштва, пре свега из макроекономије, дигиталне економије, економије благостања, економије животне средине, економске теорије и историје, као и економије иновација.

- Интерно - да буде привлачно место за научноистраживачки рад
- Екстерно - да спроводи врхунска научна истраживања за подршку конкурентности привреде и међународној сарадњи

Вредности којима у свом раду Институт тежи су:

- Поштовање највиших научних стандарда и етике у истраживању.
- Усаглашеност са националним приоритетима у развоју научно-истраживачког рада.
- Успостављање система награђивања према резултатима рада.
- Партнерски однос са матичним Министарством и Фондом за науку.
- Поштовање свих запослених.
- Пријатна радна атмосфера која подстиче радно стваралаштво.
- Слобода у истраживању и подстицање креативности и иновативности.

ИЕН располаже са веома богатим библиотечким фондом, који обухвата старе и изузетно вредне књиге али и најновија издања из разних области економије. Библиотека је током 2019. године у потпуности реновирана и представља важан извор информација за све истраживаче, студенте, научне сараднике као и професоре са универзитета и факултета. Отворена је за све посетиоце који се баве научним радом. Књижни фонд библиотеке садржи 4.705 наслова из области макро, микро и пословне економије, те се с правом може рећи да је једна од највреднијих стручних библиотека из области економије и сродних дисциплина у региону.

Такође, у дигиталном формату се могу пронаћи и часописи у издању Института – *Economic Analysis, Journal of Women's Entrepreneurship and Education, SEE Outlook* и *Национална мрежа средњих предузећа у Републици Србији*, као и монографије и тематски зборници од 1992. године, посредством платформе *Open Journal System*.

ИЕН је корисник савремено уређеног пословног простора у строгом центру града укупне површине од 437,26 м², који користи на основу Уговора о закупу пословног простора број 4381/8498 од 03.02.1977. године и Анекса I уговора о закупу пословног простора број 4381/8498 (деловодни број ИЕН 528 од 11.12.2007.), закљученим са Градом Београдом – Агенцијом за пословни простор, дана 11.12.2007. године. Поред наведеног простора, ИЕН користи део простора ББА за потребе одржавања скупова без накнаде.

Институт располаже адекватном опремом за обављање научно-истраживачког рада. То укључује 21 десктоп рачунар, 75 лаптопова, 1 ноутбук, 6 таблета и 3 сервера, као и сву осталу неопходну опрему за несметани рад запослених. Такође, захваљујући ангажовању на пројектима унапређена је постојећа мрежна инфраструктура ИЕН, при чему је набављен софтвер Стата/IC 15 за 20 рачунара и једна лиценца за Стата 17/MP4, 51 лиценца Microsoft 365 Business Standard, 2 лиценце Microsoft 365 Business Basic, 2 лиценце Windows Pro 10, 4 лиценце Windows 11 Pro, 2 лиценце Acrobat Pro 2020, 1 лиценца Phoshop-a, 1 лиценца CorelDraw, док су сви рачунари обезбеђени пуним верзијама антивирус програма. Унапређена је опрема за бежични интернет, као и за постављање ОЈС система за вођење научних часописа. У складу са платформом за отворену науку Министарства, успостављена је платформа за услужно креирање репозиторијума научних радова за друге Институције.

3. ОРГАНИ ИНСТИТУТА

3.1 УПРАВНИ ОДБОР

На основу одлуке Владе Републике Србије 24 број 119-1776/2023 од 9. марта 2023. године именован је Управни одбор Института економских наука.

Управни одбор ИЕН је конституисан 20.03.2023. године, у саставу:

- 1) проф. др Благоје Пауновић, Економски факултет, Универзитет у Београду, председник
- 2) проф. др Ивана Радовановић, Криминалистичко-полицијски универзитет, члан
- 3) др Марко Јелочник, виши научни сарадник, Институт за економику пољопривреде, члан
- 4) др Наташа Станојевић, научни сарадник, Институт за међународну политику и привреду, члан
- 5) др Ивана Домазет, научни саветник у Институту економских наука, члан
- 6) др Соња Ђуричин, виши научни сарадник у Институту економских наука, члан
- 7) др Александар Здравковић, научни сарадник у Институту економских наука, члан

За заменика председника Управног одбора изабрана је др Соња Ђуричин.

Током 2023. године одржано је 6 (шест) седница Управног одбора Института економских наука. На седницама Управног одбора усвојене/донете су следеће одлуке (приказ је дат по датумима одржаних седница УО):

На седници Управног одбора од 30 јануара 2023. године:

- Усвојен је Извештај централне пописне комисије Института економских наука са стањем на дан 31.12.2022. године, са предлогом за расход основних средстава и ситног инвентара

На седници Управног одбора од 20 марта 2023. године:

- Конституисан је Управни одбор Института економских наука
- Усвојен је финансијски извештаја Института економских наука за 2023. годину
- Усвојен је извештаја о раду и финансијски извештај Института економских наука за 2022. годину

На седници Управног одбора од 16 јуна 2023. године:

- Усвојен је кориговани финансијски план Института економских наука за 2023. годину
- Усвојене су измене плана јавних набавки Института економских наука за 2023. годину

- Чланови Управног одбора упознавати су са процесом припреме Правилника о стицању и расподели сопствених прихода у Институту економских наука
- Чланови Управног одбора упознавати су са Правилником о организовању и накнади трошкова службеног путовања Института економских наука
- Донета је одлука о наставку издвајања средстава за подршку истраживачима приликом објављивања радова на ССЦИ и СЦИ листи
- Чланови Управног одбора упознати су са реализацијом плана трансформације Института економских наука од стране руководиоца Тима за трансформацију
- Разматран је захтев Београдске банкарске академије

На седници Управног одбора од 26 октобра 2023. године:

- Усвојен је кориговани финансијски плана Института економских наука - измена 2. за 2023. годину
- Мишљење на допис Београдске банкарске академије

На седници Управног одбора од 6 новембра 2023. године:

- Донето је позитивно мишљење Управног одбора на текст Правилника о стицању и расподели сопствених прихода у Институту економских наука

На седници Управног одбора од 25 децембра 2023. године:

- Усвојен је план рада Института економских наука за 2024. годину
- Усвојен је финансијски план пословања Института економских наука за 2024. годину
- Усвојен је план јавних набавки за 2024. годину и
- Донета је одлуке о усклађивању месечне зараде директора Института, почев од 01.01.2024. године.

3.2 НАУЧНО ВЕЋЕ

У складу са изменама и допунама Статута ИЕН од 19.10.2022. године на основу прибављене Сагласности од стране Министра Министарства науке, технолошког развоја и иновација РС број 110-00-6/2022-01 од 19.02.2022. године, избори за чланове Научног већа спроведени су у петак 07.04.2023. године.

За чланове Научног већа тајним гласањем изабрани су следећи истраживачи у научном звању:

- др Јован Зубовић, научни саветник, члан Научног већа на основу функције директора
- др Ивана Домазет, научни саветник

- др Исидора Љумовић, научни саветник
- др Јелена Миновић, виши научни сарадник
- др Александра Брадић-Мартиновић, виши научни сарадник
- др Соња Ђуричин, виши научни сарадник
- др Славица Стевановић, виши научни сарадник
- др Владимир Симовић, виши научни сарадник
- др Дарко Марјановић, виши научни сарадник
- др Исидора Бераха, виши научни сарадник
- др Косовка Огњеновић, научни сарадник
- др Петар Митић, научни сарадник
- др Александар Здравковић, научни сарадник
- др Милена Којић, научни саветник
- др Аида Ханић, научни сарадник

У току 2023. године одржано је 13 (тринаест) седница Научног већа, од чега 2 (две) електронске.

Научно веће је у складу са Законом о науци и истраживањима, Статутом, Пословником о раду и Програмом научноистраживачког рада Института реализовало следеће активности:

- Анализа и оцена научног рада истраживача ИЕН у 2022. години;
- Усвајање плана годишњих конференција за 2023. годину;
- Избор чланова НВ, конституисање НВ ИЕН;
- Избор председника, потпредседника и секретара НВ ИЕН;
- Разматрање и усвајање Правилника о издавачкој делатности ИЕН;
- Разматрање и усвајање Програма развоја научноистраживачког подмлатка ИЕН за период 2023.-2027.;
- Разматрање и усвајање измена и допуна Пословника о раду НВ ИЕН;
- Разматрање и усвајање измена Правилника о етичности истраживања у ИЕН и формирање Етичке комисије ИЕН;
- Формирање Комисије за оцену публикација пре слања Научном матичном одбору на верификацију;
- Одлучивање о слању научних публикација Научном матичном одбору на верификацију;
- Давање предлога за стицање научних звања кандидата који су поднели захтев;
- Одлучивање о стицању истраживачких звања кандидата који су поднели захтев;
- Подршка истраживачима у процесу подношења пројектних пријава Фонду за науку РС
- Именовање „Ментора у кући“ за младе истраживаче у складу са Програмом развоја научноистраживачког подмлатка Института економских наука 2019-2023.;
- Усвајање докумената припремљених у вези са креирањем и анализом јавних политика;
- Давање сагласности за издавање научних монографија;

- Давање сагласности истраживачима ИЕН за излагање рада на научном скупу ради остваривања права на суфинансирање од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација РС;
- Давање сагласности за извођење наставе;
- Редовно извештавање НВ о реализацији пројекта Светске банке "Serbia Accelerating Innovation and Growth Entrepreneurship Project" (SAIGE) - Реформа научноистраживачких института
- Други послови утврђени статутом Института и Законом.

3.3. ДИРЕКТОР

Директор института је др Јован Зубовић, научни саветник.

Други четворогодишњи мандат директора је започео 12.02.2019. године, док је трећи четворогодишњи мандат започео 12.02.2023. године.

3.4. КОЛЕГИЈУМ

Колегијум Института, односно саветодавни одбор је састављен од директора и помоћника директора ИЕН и руководиоца оперативних центара. Колегијум у 2023. години ИЕН су чинили

- др Јован Зубовић, директор
- др Славица Стевановић, помоћник директора за финансије
- др Исидора Бераха, руководиоца сектора за основна истраживања
- др Исидора Љумовић, руководиоца сектора за примењена истраживања

Седнице колегијума се по правилу одржавају једном недељно, уобичајено понедељком у 10 часова. На седницама се расправља о свим значајним питањима за рад Института, пре свега на оперативном нивоу. На седницама се подносе и извештаји о реализацији рада центара у складу са планом.

По потреби се одржавају и седнице проширеног колегијума на којима учествују и руководиоци департмана и руководиоца тима за трансформацију др Соња Ђуричин.

4. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ИНСТИТУТА

4.1 СЕКТОРИ

Од јануара 2023. године, у складу са Стратегијом'25 престају са радом оперативни центри, а формирају се два сектора – за основна и за примењена истраживања.

4.1.1 Сектор за основна истраживања

У 2023. години настављен је тренд унапређења квалитета научноистраживачког рада, као основног циља Сектора за основна истраживања (СОИ), који се огледа у броју радова објављених у референтним часописима, цитираности у кључним индексним базама, броју апликација и броју реализованих научних пројеката и активностима на дисеминацији научних резултата. У посматраној години, објављено је укупно 19 радова у часописима индексирани на SCI и SSCI листама и 10 радова у часописима у SCOPUS бази уз повећање цитираности истраживача у све три посматране базе (WOS, SCOPUS, Google Scholar). Истраживачи ИЕН су учествовали у реализацији 3 пројекта Фонда за науку, од чега 2 пројекта која се финансирају у оквиру Програма „ИДЕЈЕ" и један у оквиру Програма „ПРИЗМА". Такође, 13 истраживача је учествовало у реализацији 6 COST акција. Пријављени су пројектни предлози у оквиру програма „ПРОМИС" Фонда за науку, Јавног позива за пројекте грађанских научних истраживања Центра за промоцију науке, Програма билатералне сарадње са Мађарском и Немачком и Visegrad+ Програма. У погледу активности на дисеминацији научних резултата, ИЕН је организовао 4 научна догађаја (међународне научне конференције и 3 округла стола) и учествовао у суорганизацији 5 међународних научних конференција. Истраживачи су учествовали на значајном броју научних конференција и округлих столова у организацији релевантних академских и стручних институција из земље и иностранства.

Руководилац:

др Исидора Бераха (циљеви 1, 2, 3, 4,)

Чланови:

др Петар Митић (циљеви 1,2,4)

др Јелена Миновић (циљ 4)

др Јелена Миновић (циљ 4)

ма Марија Антонијевић (циљ 4)

ма Никола Василић (циљ 4)

Планом Сектора за 2023. годину предвиђена је реализација четири специфична циља. Сви специфични циљеви су остварени са значајним успехом.

Специфични циљеви за 2023. годину су:

1. Повећање броја радова у врхунским часописима и повећање цитираности у кључним индексним базама,
2. Унапређење капацитета за реализацију пројеката Фонда за науку,
3. Дисеминација резултата научноистраживачког рада,

4. Унапређење рада СОИ.

Специфични циљ 1. који се односи на повећање броја радова у врхунским часописима и повећање цитираности у кључним индексним базама у потпуности је реализован што се може видети на основу прегледа планираних и реализованих резултата, са посебним фокусом на радове у референтним часописима, укупно и по истраживачким департаментама.

У 2023. години, објављена су **укупно 134 научна резултата** у следећим категоријама: М13(3); М14(12); М21а(4); М21(3); М22(4); М23(9); М23Erih+(1); М24(9); М24Scopus(7); М31(5); М33(11); М34(34); М41(1); М42(1); М44(1); М45(7); М51(8); М53(8); М63(2); М121(1); М124(2); М70(1). Степен реализације Плана рада за 2023. годину износи 109%. Преглед планираних и реализованих резултата (објављених радова) на полугодишњем и годишњем нивоу је дат у табели 1.

Табела 1. Планирани и реализовани научни резултати на полугодишњем и годишњем нивоу, 2023. година

Категорија\ број резултата	План, 2023	Реализација, јул 2023	Реализација, де- цембар 2023
M11			
M12			
M13	1		3
M14	10		12
M21a	2	2	4
M21	0	0	3
M22	4	1	4
M23	18	5	6
M23*			3
M23Erih+			1
M24 Scopus	13	7	8
M24			8
M31	1	2	5
M33	13	7	11
M34	30	8	34
M41	2		1
M42	1		1
M44	1		1
M45	1		7
M51	15	1	8
M52	2		0
M53		7	8
M61	1		
M63	1		2
M64	1		
M121			

M122			
M123	3		1
M124			2
M70	2		1
Укупно	123	46	134

* У складу са листом категорисаних научних часописа за 2023.годину

Извор: Полугодишњи извештај о раду, Годишњи извештај о раду, ИЕН база радова

Од укупног броја објављених радова, 17 је индексирано на SCI и SSCI листама (четири M21a, три M21, четири M22 и шест M23) и 8 у SCOPUS бази. Број радова у часописима на SCI и SSCI листама повећан је за 20% у односу на 2022. годину. Степен реализације Плана рада за 2023. годину у делу који се односи на радове у часописима на SCI и SSCI листама је 70%.

У наредној табели су приказани планирани и реализовани научни резултати по департаментима, а на основу извештаја руководиоца департамента и уноса у базу радова ИЕН.

Табела 2. Планирани и реализовани резултати по департаментима, 2023. година

Категорија \ број резултата	Макро економија		Дигитална економија		Економија иновација		Економија животне средине		Економија благостања		Економска историја и теорија	
	План	Реал.	План	Реал.	План	Реал.	План	Реал.	План	Реал.	План	Реал.
M11												
M12												
M13		1									1	2
M14	2	1	1	2	4	2		1	4	6		
M21a								1	2	3		
M21								2		1		
M22			1	1	5			1	2	2	1	
M23	2	1	1		2		5	2	3	6	2	
M23 Erih+						1						
M24 Scop	2		2	2		2			5	1	2	3
M24		2		1		1				2		2
M31				1			1	1	1	3		
M33	3		2	3	2	3	1		5	5		
M34	3	7	9	6	4	3	6	6	3	8	5	4
M41											2	1
M42									1	1		
M43											1	
M44												1

M45		1		4	1					1		1
M51	5	1	2	3		1	3	1	2	3	3	
M52			1						1			
M53		2		5		1						
M61				2	1							
M63			1									
M64			1									
M121												
M122												
M123		1							1			
M124		1										
M70			1	1					1			
У- купно	19	18	22	31	18	14	16	15	31	42	17	14

Извор: ИЕН база радова

У посматраној години, департмани су остварили задовољавајуће резултате. Два департмана су реализовала већи број резултата него што је било предвиђено Планом. Уочено је извесно одступање у броју објављених радова по категоријама резултата у односу на План што је последица још увек присутне опрезности приликом планирања категорија, нарочито када су у питању часописи индексирани на SCI и SSCI услед неизвесности у погледу дужине трајања процеса рецензије и добијања коначне одлуке о прихватању или одбијању рада. Унапређење комуникације између руководиоца департмана у току 2023. године имало је за резултат ефикасно опредељивање припадности департману за коауторске радове истраживача из различитих департмана.

Квантитативна оцена остварених резултата је извршена на основу анализе укупног броја објављених радова по групама резултата, укупног броја објављених радова по департманима и индикатора успешности научноистраживачког рада.

У 2023. години истраживачи ИЕН укупно су реализовали 134 научна резултата. Посматрано по групама, остварени су следећи резултати:

- Из групе резултата М10 објављено је 15 радова;
- Из групе резултата М20 објављено је 36 радова;
- Из групе резултата М30 објављено је 50 радова;
- Из групе резултата М40 објављено је 10 радова;
- Из групе резултата М50 објављено је 16 радова;
- Из групе резултата М60 објављена су 2 рада;
- Из групе резултата М120 припремљена су 3 документа.

Посматрано по департманима, реализовани су следећи резултати:

- Департман за макроекономију је реализовао 18 научних резултата;
- Департман за дигиталну економију је реализовао 31 научни резултат;
- Департман за економију иновација је реализовао 14 научних резултата;
- Департман за економију животне средине је реализовао 15 научних резултата;

- Департман за економију благостања је реализовао 42 научна резултата;
- Департман за економску историју и теорију је реализовао 14 научних резултата.

Индикатори успешности научноистраживачког рада се израчунавају стављањем у однос укупног броја објављених радова у одређеној групи резултата (категорије М10-М60) и укупног броја истраживача ИЕН у посматраној години. Вредности индикатора успешности у посматраној години се пореде са вредностима из претходне године. На основу вредности поменутих индикатора, уочено је следеће:

- Вредност индикатора М10 је 0,40 што представља смањење од 63% у односу на 2022. годину када је вредност овог индикатора износила 0,60.
- Вредност индикатора М20 је 0,93 што представља повећање од 22% у односу на претходну годину када је вредност овог индикатора износила 0,70.
- Вредност индикатора М30 је 1,25 што представља незнатно смањење од 6% у односу на 2022. годину када је ова вредност износила 1,33.
- Вредност индикатора М40 је 0,25 што представља смањење од 30% у односу на претходну годину када је ова вредност износила 0,35.
- Вредност индикатора М50 је 0,55 што представља повећање од 50% у односу на 2022. годину када је износила 0,28.
- Вредност индикатора М60 је 0,05 што је идентично вредности оствареној у претходној години.

Вредности индикатора М10-М60 (броја радова по истраживачу) у периоду 2021-2022. година су приказане у табели 3.

Табела 3. Вредност индикатора М10-М60 у периоду 2022-2023. година

Индикатор	2022.	2023.
М10	0,60	0,40
М20	0,70	0,93
М30	1,33	1,25
М40	0,35	0,25
М50	0,28	0,55
М60	0,05	0,05
Укупно	3,30	3,43

Извор: Сектор за ОИ

Укупан број објављених радова по истраживачу у 2022. години је приближно једнак броју радова који су објављени у претходној години што је у складу са стратешким циљем постављеним Програмом рада и развоја ИЕН за период 2021-2025- Стратегија '25 који се односи на унапређење изврсноности, односно повећање броја радова у врхунским часописима. Наиме, смањивање укупног броја радова по истраживачу резултат је опредељења ка смањивању укупног броја објављених радова уз истовремено повећање броја радова у референтним часописима. Вредност индикатора

M20, која је у посматраној години за 22% већа у односу на претходну годину, указује на позитивне ефекте промене у стратешком опредељењу иако је сасвим јасно да ће бити потребно додатно време да се истраживачи прилагоде нивоу квалитета истраживања који захтевају врхунски часописи и дужини времена потребног за објављивање у овим часописима. Смањење броја објављених радова у групи резултата M10 је позитивно имајући у виду да су истраживачи у претходним годинама били у значајној мери фокусирани на објављивање у овој категорији, пре свега због критеријума за изборе у звања који су дефинисани важећим Правилником о стицању истраживачких и научних звања, иако то није у складу са стратешким циљевима ИЕН. Такође, релативно стабилан број радова у групи резултата M30 указује да су истраживачи заинтересовани да резултате истраживања излажу на научним конференцијама, посебно у форми апстраката, што је значајно за добијање коментара и сугестија неопходних за унапређење истраживања и његово објављивање у референтном часопису.

- **Квалитативна оцена остварених резултата** извршена је на основу вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у базама Web of Science (WoS), Scopus и Google Scholar.

Праћењем вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у *Web of Science (WoS)* уочено је следеће:

- Вредност индикатора W1 који мери однос броја радова објављених у часописима индексираним у WoS и броја истраживача у 2023. години износи 6,60 што представља повећање у односу на 2022. годину у којој је вредност овог индикатора износила 5,75.
- Вредност индикатора W2 који мери однос броја цитата радова објављених у часописима индексираним у WoS и броја истраживача у 2023. години је 8,55 што представља повећање у односу на претходну годину у којој је вредност овог индикатора била 6,20.
- Вредност индикатора W3 који мери однос броја цитата и броја радова објављених у часописима индексираним у WoS у 2023. години је износио 4,52 што представља значајно повећање у односу на 2022. годину у којој је вредност овог индикатора износила 1,08.

Вредности индикатора W1-W3 у периоду 2022-2023. година су приказане у наредној табели.

Табела 4. Вредност индикатора W1-W3 у периоду 2022-2023. година

Индикатор	2022	2023
W1	5,75	6,60
W2	6,20	8,55
W3	1,08	4,52

Извор: Сектор за ОИ

Повећање вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у *Web of Science (WoS)* показује растући тренд у броју радова и броју цитата радова објављених у часописима индексираним у бази WoS у односу на број истраживача и у односу на број радова објављених у часописима индексираним у WoS у посматраној години.

Праћењем вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у Scopus уочено је следеће:

- Вредност индикатора SC1 који мери однос броја радова објављених у часописима индексираним у Scopus и броја истраживача у 2023. години је 8,05 што представља значајно повећање у односу на 2022. годину у којој је вредност овог индикатора износила 5,80.
- Вредност индикатора SC2 који мери однос броја цитата радова објављених у часописима индексираним у Scopus и броја истраживача у 2023. години износи 14,5 што представља значајно повећање у односу на 2022. годину у којој је вредност овог индикатора износила 7,93
- Вредност индикатора SC3 који мери однос броја цитата и броја радова објављених у часописима индексираним у Scopus у 2023. години је 4,81 што је значајно повећање у односу на 2022. годину у којој је вредност овог индикатора износила 1,37.

Вредности индикатора SC1-SC3 у периоду 2022-2023. година приказане су у наредној табели.

Табела 5. Вредност индикатора SC1-SC3 у периоду 2022-2023. година

Индикатор	2021.	2022	2023
SC1	4,56	5,80	8,05
SC2	6,27	7,93	14,5
SC3	1,37	1,37	4,81

Извор: Сектор за ОИ

Вредности индикатора броја радова објављених у часописима индексираним у Scopus бази и броја истраживача, индикатора броја цитата радова објављених у часописима индексираним у Scopus и броја истраживача у посматраној години и вредност индикатора броја цитата и броја радова у часописима у Scopus бележе значајно повећање у односу на претходну годину.

Вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у Google Scholar уочено је следеће:

- Вредност индикатора GH5 који представља просечну вредност H индекса у последњих 5 година по истраживачу са регистрованим налогом на Google Scholar је на крају 2023. године износила 6,5 што представља повећање у односу на претходну годину када је ова вредност износила 5,49.

- Вредност индикатора GH који представља просечну вредност укупног H индекса по истраживачу са регистрованим налогом на Google Scholar на крају 2023. године је износила 7,4 што такође указује на повећање вредности овог индикатора у односу на 2021. годину када је она износила 6,07

Вредност индикатора GH5 и GH у периоду 2022-2023. година приказане су у наредној табели.

Табела 6. Вредност индикатора GH5 и GH у периоду 2022-2023. година

Индикатор	2022	2023
GH5	5,49	6,5
GH	6,07	7,4

Извор: Сектор за ОИ

Вредност оба посматрана индикатора бележи повећање у посматраној у односу на претходну годину.

Имајући у виду да матично Министарство захтева да се у годишњем извештају о раду прикажу најцитираније истраживачке групе, Сектор за ОИ је од 2022. године у квалитативну анализу научних резултата укључио и праћење цитираности по истраживачким департманима. Цитираност департмана у све три посматране базе у 2023. и 2022. години приказана је у наредној табели.

Табела 7. Цитираност департмана, у базама WOS, Scopus и Google Scholar, 2022. и 2023. година

Департман/База	WOS	Scopus	Google Scholar
Макроекономија	41	69	259
Дигитална економија	32	77	361
Економија иновација	20	48	306
Економија животне средине	112	154	308
Економија благостања	131	207	550
Економска историја и теорија	5	16	33
УКУПНО, 2022	248	325	1512
УКУПНО, 2023	342	580	1849

Извор: СОИ, 2023.

Исказано повећање броја радова у врхунским часописима и повећање цитираности у кључним индексним базама реализовано је са значајним успехом кроз следеће активности:

1.1. **Подршка истраживачким департманима у реализацији истраживања у ужим истраживачким областима**

- СОИ је наставио и у 2023. години да прати, подстиче и усмерава рад и развој истраживачких департмана и то, пре свега, кроз успостављен систем планирања рада департмана у следећих пет сегмената рада: (i) планирана истраживања и очекивани резултати; (ii) научни скупови; (iii) научна сарадња; (iv) припрема документата у вези са креирањем и анализом јавних политика; (v) препознатљивост департмана. Такође, управљање успостављеним системом извештавања о раду департмана, посредством униформног обрасца за израду полугодишњег и годишњег извештаја о раду, омогућило је СОИ да благовремено уочи и реагује на одступања у оствареним резултатима у односу на план за текућу годину, као и да руководиоцима департмана пружи неопходну подршку у превазилажењу идентификованих потешкоћа и изазова.
- Пракса одржавања редовних састанака са руководиоцима департмана и повремених састанака са члановима департмана настављена је и у 2023. години са циљем унапређења комуникације, размене идеја и добрих пракси у раду, преношења информација о оствареним научним резултатима и активностима у процесу трансформације ИЕН. Одржавање оваквих састанака у неформалној атмосфери која подстиче конструктивну дискусију о уоченим препрекама и могућим начинима за њихово превазилажење показала се као изузетно ефикасан механизам за остваривање кохезије како унутар департмана, тако и на нивоу ИЕН. С обзиром да су неки департмани успешнији у објављивању радова на SCI и SSCI листама, посебан фокус је био на дељењу позитивних искустава у вези са применом квантитативних методологија у истраживању, одабиром часописа и сл. Искуство је, такође, показало да је повремено укључивање Директора у редовне састанке са руководиоцима и члановима департмана изузетно ефикасан механизам комуникације и то посебно у делу који се односи на стратешко усмерење рада департмана. Крајем 2023. године, започета је пракса одржавања индивидуалних састанака Колегијума са руководиоцима департмана са циљем евалуације годишњих резултата департмана. У склопу реализације SAIGE пројекта трансформације, у јануару 2023. године реализована је обука за руководиоце департмана из области организације и управљања људским ресурсима, а знања која су том приликом стечена своју примену налазе у ефикаснијем подстицању тимског рада унутар департмана.

1.2. Интерно представљање резултата научноистраживачког рада

Имајући у виду да је заинтересованост истраживача за представљање резултата научног рада у колективу у претходном периоду била прилично слаба, али и да је Планом трансформације ИЕН у оквиру SAIGE пројекта предвиђено подстицање ове активности, у 2023. години је започета пракса интерних презентација реализованих студијских боравака. Због свог формата и садржаја, ове презентације су наишле на изузетно позитивне реакције истраживача. СОИ је активно учествовао у евалуацији поднетих пријава истраживача за студијске боравке. Циљ је да се у наредној години настави са

овом праксом, као и да се подстакне најпре презентовање резултата истраживања унутар департмана, а у наредној фази и на нивоу ИЕН. Пројектне пријаве за позиве Фонда за науку и у 2023. години су презентоване на Научном већу.

1.3. Интерно и екстерно усавршавање истраживача

Захваљујући реализацији SAIGE пројекта трансформације, претходну годину је обележило учешће значајног броја истраживача на екстерним едукацијама у областима као што су припрема пројектних предлога, управљање пројектима, јавни наступи и сл.

У сарадњи са Сектором за примењена истраживања и Сарадником за пројекте, реализована је серија интерних обука о Хоризонт програму ЕУ. Такође, у склопу процеса интерног преноса знања, група истраживача је одржала тренинг на тему: Припрема, писање и управљање Хоризонт Европа пројектима. С обзиром да су пројектни позиви Фонда за науку идентични позивима у оквиру Програма Хоризонт Европа, знања стечена на овим обукама доприносе унапређењу компетенција за припрему и реализацију пројеката Фонда.

У октобру је одржано предавање економисте Европске комисије, Андреја Колодзијева, на тему *"Trends in the European Economy and the Issue of Convergence of Serbia"* за задовољавајућим одзивом истраживача ИЕН.

1.4. Развој подмлатка кроз праћење реализације Програма развоја научноистраживачког подмлатка

У 2023. години, Научно веће је усвојило Програм развоја научноистраживачког подмлатка ИЕН за наредни четворогодишњи период. Програмом је предвиђен наставак активности „Менторство у кући“, као једног од најзначајнијих механизма за упознавање младих истраживача са методима и техникама научноистраживачког рада и њиховог укључивања у рад ИЕН. „Ментор у кући“ за младе истраживаче именује се на Научном већу за период од годину дана.

Реализација Програма прати се на основу полугодишњих и годишњих извештаја „Ментора у кући“, који се прикупљају и анализирају у оквиру Сектора за ОИ.

У 2023. години је настављена пракса усавршавања младих истраживача у партнерским институцијама у иностранству. У периоду октобар 2023-јануар 2024. године, три млада истраживача ИЕН похађала су *online* курс академског писања у организацији West University Of Timisoara, ECREB – East European Centre for Research in Economics and Business.

У склопу реализације Пројекта трансформације ИЕН, један истраживач је боравио на стручном усавршавању на Факултету за економију и пословну администрацију Западног универзитета у Темишвару (у периоду 5-17. новембар 2023.), два истраживача на Економском факултету у Загребу (у периоду 16-20. октобар 2023.) и један истраживач

на Leibniz Institute for Eastern and Southeastern European Studies (у периоду 8-18. октобра 2023).

Специфични циљ 2. који се односи на унапређење капацитета за реализацију пројекта Фонда за науку реализован је кроз следеће активности:

2.1. Подстицање департмана за припрему пројектних пријава и аплицирање на позиве Фонда за науку

СОИ посвећено током читаве године подстиче истраживаче да учествују у позивима Фонда за науку и то, пре свега, кроз праћене и обавештавање руководиоца департмана о расписаним јавним позивима, пружање подршке у изналажењу партнерских институција и активно учешће у развоју Канцеларије за пројекте чији је основни задатак да помогне истраживачима у припреми пројектних предлога и управљању пројектима уколико исти буду одобрени за финансирање.

Такође, јачањем компетенција за писање пројектних предлога, кроз интерне и екстерне обуке, СОИ на посредан начин подстиче истраживаче да аплицирају на јавне позиве Фонда за науку.

Сектор за ОИ посвећено током читаве године подстиче истраживаче да учествују у позивима Фонда за науку и то, пре свега, кроз праћене и обавештавање руководиоца департмана о расписаним јавним позивима, пружање подршке у изналажењу партнерских институција и активно учешће у развоју Канцеларије за пројекте чији је основни задатак да помогне истраживачима у припреми пројектних предлога и управљању пројектима уколико исти буду одобрени за финансирање.

Такође, јачањем компетенција за писање пројектних предлога, кроз интерне и екстерне обуке, Сектор за ОИ на посредан начин подстиче истраживаче да аплицирају на јавне позиве Фонда за науку.

Представљање предлога пројекта на Научном већу, што је предвиђено Пословником о раду, омогућава истраживачима да добију корисне сугестије и коментаре, што доприноси креирању подстицајног окружења за рад.

Фонд за науку је у 2023. години расписао само јавни позив у оквиру Програма ПРОМИС. С обзиром да је позив био намењен млађим истраживачима, ИЕН је у својству носиоца аплицирао са једном пројектном пријавом, док је на једној пријави учествовао као партнерска институција. Упркос томе што пројектне пријаве нису одобрене за финансирање, исказана иницијатива истраживача у раној фази развоја каријере оцењује се као позитивна посебно имајући у виду изузетно ниску стопу пролазности на свим позивима Фонда за науку. Знање и искуство које су истраживачи стекли у овом процесу допринеће већем успеху на неком од наредних позива.

2.2. Унапређење капацитета за пројектне пријаве кроз размену искуства из претходних позива Фонда за науку

Спорост у расписивању пројектних позива и недовољна транспарентност у раду Фонда за науку, а посебно у погледу одобрених пројеката, условили су да у 2023. години нису организоване интерне размене искустава из претходних позива. Међутим, наставило се са проактивним приступом унапређењу капацитета истраживача за припрему предлога пројеката кроз ангажовање Сарадника за пројекте, активности на развоју Канцеларије за пројекте, интерне едукације и значајан број екстерних едукација у оквиру SAIGE пројекта.

Специфични циљ 3. који се односи на дисеминацију резултата научноистраживачког рада реализован је кроз следеће активности:

3.1. Организација научних догађаја

У 2023. години, организовани су следећи научни догађаји:

1. XV годишња међународна научна конференција ИЕН "Environmental and energy economics - Climate change mitigation and adaptation, green transition, circular economy", 9-10. октобар 2023. године, у организацији ИЕН и НЕТФА Института из Мађарске у оквиру COST акције 20112 - PROFEEDBACK
2. 36th Annual Conference of the European Society for Population Economics (ESPE) - ESPE 2023, јун 2023. године, у организацији European Society for Population Economics и ИЕН
3. Научна конференција "Digital Transformation", новембар 2023, у организацији ИЕН, Департман за дигиталну економију
4. Округли сто – Trends and Challenges for Digital Platform Workers, мај 2023. године, у организацији ИЕН, Департман за економију благостања
5. Округли сто - Сарадња науке и привреде: концепт отворених иновација, октобар 2023. године, у организацији ИЕН, Департман за економију иновација
6. Округли сто - "Економски и јавно здравствени аспекти употребе дувана и значај мултисекторске сарадње, података и истраживања за планирање мера за смањење употребе дувана", октобар 2023, у организацији ИЕН, Департман за економију благостања

У својству суорганизатора, ИЕН је учествовао у организацији научних конференција Института за економику пољопривреде, Економског факултета у Суботици и Београдске банкарске академије.

СОИ је надлежан за праћење активности на организацији годишње међународне конференције ИЕН кроз састанке са члановима програмског одбора на месечном нивоу или по потреби, месечне извештаје о току организације и извештај о одржаној конференцији. У организацији ИЕН и НЕТФА истраживачког института из Мађарске, 09. и 10. октобра 2023. године у Београду одржана је 15. међународна годишња научна конференција под називом: "Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy". Научни скуп, реализован у хибридном формату, окупио је укупно 175 учесника (на лицу места и онлајн), од чега 53 истраживача из земље и 122 истраживача из иностранства, чија су се научна интересовања

базирала на питања одрживог развоја, циркуларне економије и климатских промена у домену на који начин друштва могу да остваре зелену транзицију којој теже. Уводна предавања су одржали Душан Чаркић, помоћник министра из одељења за међународну сарадњу, пројекте и климатске промене у Министарству заштите животне средине Републике Србије и Стефан Шлутер са Универзитета примењених наука у Улму, Немачка.

3.2. Унапређење часописа ЕА и JWEE кроз примену Правилника о уређивању и издавању научних часописа ИЕН

Примена Правилника о уређивању и издавању научних часописа ИЕН прати се на основу полугодишњих и годишњих извештаја о раду часописа Journal of Women's Entrepreneurship and Education (JWEE) и Economic Analysis (EA) који се прикупљају и анализирају у оквиру СОИ.

- JWEE - у 2023. години, у складу са Правилником о категоризацији и рангирању научних часописа Министарства науке, технолошког развоја и иновација, часопис је категорисан као М24. Током 2023. године за објављивање су пријављена 122 рада, док је објављено 26 радова, односно 21% пристиглих радова. Објављено је укупно 26 радова - у првом (јунском) броју часописа објављено је 10 радова, док је у другом (децембарском) броју објављено 7 радова. У специјалном издању часописа под називом "Strengthening opportunities and solutions for women entrepreneurs in Asia and Europe" објављено је 9 радова. Од укупно 26 објављених радова, 18 радова је аутора из иностранства, док је осталих 8 објављених радова аутора из Србије. У процес рецензирања укључено је укупно 53 рецензента, од чега 28 рецензента из иностранства и 25 рецензента из Србије. У децембру 2023. године, према ранг листи научних часописа SCImago Journal Rank (SJR), часопис JWEE је сврстан у категорију Q3 у две области: Бизнис, менаџмент и рачуноводство (разно) и Родне студије. Према последњој ажурираној евалуацији SCOPUS базе (од 5. фебруара 2024. године), часопис је значајно напредовао будући да CiteScoreTracker 2023 износи 2,1 (1,1 у 2022.), те се у 2024. години очекује прелазак у категорију Q2.
- ЕА - у 2023. години, у складу са Правилником о категоризацији и рангирању научних часописа Министарства науке, технолошког развоја и иновација, часопис је категорисан као М51. Од укупно 26 пристиглих радова, објављено је 14 радова у 2 броја часописа. Процент објављених радова страних аутора је 43%. У процес рецензирања укључено је укупно 28 рецензента, већином из Србије. Кључни проблеми у раду односе се на недовољну заинтересованост аутора, посебно из иностранства, за објављивање, недовољан ниво квалитета пријављених радова, неуређеност радова у складу са техничких упутством и слаб одзив рецензента изван ИЕН. У циљу превазилажења недостатака идентификованих од стране SCOPUS базе, у 2023. години је израђено ново упутство за ауторе, дефинисани су нови циљеви и области часописа, допуњена је и измењена листа чланова редакције и уведен је лектор за Енглески језик.

3.3. Подстицање учешћа истраживача на научним конференцијама

У 2023. години, истраживачи ИЕН су учествовали на значајном броју научних конференција у организацији реномираних институција из земље и иностранства, у складу са Планом рада.

СОИ је наставио да подстиче учешће истраживача на научним скуповима кроз Обавештавање о јавним позивима ресорног Министарства за суфинансирање учешћа на конференцијама у складу са динамиком расписивања јавних позива, најчешће у децембру и јуну месецу.

Такође, учешће на научним конференцијама подстиче се и кроз обавештавање истраживача путем електронске поште о конференцијама и скуповима које организују партнерске институције.

Специфични циљ 4. који се односи на унапређење рада Сектора за ОИ реализован је кроз следеће активности:

4.1. Праћење и оцена (квантитативна и квалитативна) остварених резултата са посебним фокусом на радове објављене на SCI и SSCI листама и цитираност у бази Web of Science (WoS)

- Остварени резултати и степен реализације индивидуалних планова истраживача и плана рада ИЕН прате се на месечном, кварталном, полугодишњем и годишњем нивоу.

На месечном нивоу, резултати се прате и анализирају на основу извештаја о раду које истраживачи достављају СОИ на крају сваког месеца. Месечни извештаји су структурирани на начин да прате процес објаве научног рада по следећим фазама: (i) објављени научни радови; (ii) научни радови прихваћени за објаву; (iii) научни радови у поступку рецензије; (iv) научни радови послати за објаву. На овај начин структурирани извештаји омогућавају праћење степена реализације индивидуалних планова истраживача и плана рада ИЕН у делу који се односи на научне радове.

На кварталном нивоу, резултати се прате и анализирају на основу извештаја који се припремају за сваког истраживача посебно, у складу са његовим годишњим планом рада. Структура кварталних извештаја истоветна је структури годишњег плана рада истраживача, односно обухвата све сегменте рада (научни радови, учешће у научним скуповима и мобилност; пријава/реализација пројеката; иницирање/реализација активности у домену међународне, стратешке и сарадње са привредом; остале научне активности; наставне активности; стручне активности), при чему за сваки сегмент рада садржи део за унос коментара о степену реализације конкретне активности, док се за сваки планирани научни рад селекује један од понуђених статуса: објављен, прихваћен за објаву, у процесу рецензије, послат, у изради, није започет процес писања, одустало се од израде. На основу индивидуалних извештаја, за сваки квартални

период припремљен је обједињени Квартални извештај о научноистраживачким резултатима ИЕН који пружа детаљан приказ статуса резултата по истраживачу у односу на годишњи план. На основу кварталних извештаја о научноистраживачком раду прати се динамика објављивања научних радова, односно динамика реализације индивидуалних планова истраживача и годишњег плана рада ИЕН, чиме се омогућава благовремено реаговање уколико ниво активности није задовољавајући.

На полугодишњем нивоу, прате се и анализирају резултати у следећим сегментима рада/групама активности: (i) научни радови; (ii) цитираност; (iii) научна сарадња; (iv) научни скупови и мобилност; (v) учешће у настави; (vi) научни часописи; (vii) научно веће; (viii) департмани; (ix) менторство у кући. За потребе припреме полугодишњег извештаја користе се подаци прикупљени на основу месечних извештаја о раду истраживача, кварталних извештаја о раду истраживача, полугодишњих извештаја о раду научних часописа које достављају уредници, полугодишњег извештаја о раду Научног већа који доставља председник, полугодишњег извештаја о раду департмана које достављају руководиоци, полугодишњег извештаја о спровођењу програма „Менторству у кући“ које за сваког кандидата доставља ментор именован на Научном већу и ИЕН базе радова. У погледу научних радова, полугодишњи извештај о научноистраживачким резултатима даје збирни приказ броја објављених радова по групама резултата (категоријама M10-M120) по истраживачким департманима и на нивоу ИЕН, а у односу на планове департмана и план рада ИЕН за текућу годину, са посебним фокусом на радове објављене у часописима индексираним на SCI и SSCI листама. Цитираност се прати на основу анализе вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у базама WOS, Scopus и Google Scholar у односу на претходну годину. Научна сарадња се прати кроз пројекте који се финансирају у оквиру програма Фонда за науку, COST акције на које су укључени истраживачи ИЕН и пројектне пријаве које су поднете на јавне позиве Фонда за науку за које се исход очекује. Научни скупови и мобилност се односе на научне конференције и друге научне догађаје у организацији и суорганизацији ИЕН, а у односу на План научних конференција који је усвојен на Научном већу и Плана рада ИЕН за текућу годину, пленарна и предавања по позиву, учешће истраживача на научним скуповима у организацији институција из земље и иностранства, као и студијске боравке и усавршавање истраживача ИЕН у институцијама у земљи и иностранству. У погледу учешћа у настави, прати се ангажованост истраживача у извођењу наставе на основним, мастер и докторским студијама и комисијама за оцену и одбрану мастер и докторских дисертација. За научне часописе се прати број пристиглих, рецензираних, одбијених и објављених радова, однос броја пристиглих и објављених радова аутора из земље и иностранства, напредак у погледу испуњавања услова за чланство у релевантним базама, као и преглед уочених проблема у раду. У делу који се односи на рад Научног већа, даје се приказ броја одржаних седница и преглед реализованих активности из делокруга рада овог тела. За департмане, даје се приказ најважнијих активности које су реализоване у посматраном периоду. Менторство у кући прати степен реализације активности које су у оквиру програма менторства сарадника и менторства приправника предвиђене Програмом развоја научноистраживачког подмлатка ИЕН, као и укупни напредак у развоју подмлатка са циљем да се идентификују евентуални проблеми и сходно томе предложе корективне мере.

На овај начин структуриран полугодишњи извештај о научноистраживачким резултатима пружа пун увид у реализоване активности и остварене резултате чиме омогућава ефикасно праћење динамике у реализацији Плана рада ИЕН за посматрану годину и благовремено предузимање корективних мера уколико ниво активности/резултата није задовољавајући.

На годишњем нивоу, укупни остварени резултати рада и реализоване активности се анализирају и оцењују на основу годишњих извештаја о раду истраживача, годишњих извештаја о раду департмана, годишњих извештаја о раду научних часописа, годишњих извештаја о реализацији програма „Менторство у кући“. Извештаји о раду истраживача садрже податке о следећим групама активности: (i) објављени научни радови; (ii) радови прихваћени за објаву; (iii) учешће у реализацији националних пројеката; (iv) учешће у реализацији међународних пројеката; (v) учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање; (vi) учешће у реализацији пројеката сарадње са привредом и стратешке сарадње; (vii) уређивање часописа/зборника; (viii) организација научног догађаја - чланство у програмском одбору/чланство у организационом одбору; (ix) остале научне активности; (x) ангажовање у настави; (xi) стручне активности; и (xii) реализација индивидуалног плана рада за 2023. годину – поређење плана и реализације. Годишњи извештај о научноистраживачким резултатима приказује укупан број објављених радова ИЕН и по департманима, према групама резултата (категорије М10-М120), као и степен реализације Плана рада ИЕН за 2023. годину, а са посебним фокусом на радове објављене у часописима на SCI и SSCI листама. За потребе припреме годишњег извештаја, у делу који се односи на научне радове, коришћени су подаци доступни у ИЕН бази радова. Годишњи извештаји о раду научних часописа истоветне су структуре као и полугодишњи извештаји само се односе на целу календарску годину. Такође, годишњи извештаји ментора у кући прате реализацију активности које су предвиђене Програмом развоја научноистраживачког подмлатка и укупан напредак подмлатка ИЕН који је остварен у посматраној години.

Припрема годишњег извештаја о раду који се доставља матичном Министарству у надлежности је Сектора за ОИ. За потребе израде овог извештаја, користе се подаци о оствареним резултатима и реализованим активностима који су током године прикупљени, систематизовани, анализирани и оцењени у оквиру Сектора.

- Квантитативна и квалитативна оцена научних резултата

Квантитативна анализа и оцена научних резултата извршена је на основу анализе укупног броја објављених радова по групама резултата, укупног броја објављених радова по департманима и индикатора успешности научноистраживачког рада. Индикатори успешности научноистраживачког рада се израчунавају стављањем у однос укупног броја објављених радова у одређеној групи резултата (категорије М10-М60) и укупног броја истраживача ИЕН у посматраној години. Вредности индикатора успешности у посматраној години се пореде са вредностима из претходне године.

Квалитативна оцена научних резултата извршена је на основу вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у базама Web of Science (WoS), Scopus и Google Scholar.

4.2. Унапређење капацитета Сектора за планирање, праћење и извештавање о оствареним резултатима.

СОИ континуирано настоји да унапреди процес планирања, праћења и извештавања о резултатима рада и то са једне стране кроз повећање ефикасности успостављених система прикупљања и анализе података и са друге стране кроз уску специјализацију и израду годишњег календара активности чиме се смањује могућност грешака у раду и кашњења у реализацији дефинисаних циљева.

У циљу ефикасније комуникације са истраживачима, у 2023. години је уведен систем упућивања захтева за достављање извештаја са адресе електронске поште Сектора за ОИ. У наредном периоду, у плану је креирање новог система праћења резултата рада посредством sharepoint-а, чиме ће се додатно унапредити ефикасност и ажурност прикупљања података, а комплетан процес олакшати за истраживаче.

4.1.2 Сектор за примењена истраживања

Од јануара 2023. године, у складу са Стратегијом'25 активности оперативних центара за међународну сарадњу, сарадњу са привредом и стратешку сарадњу су пренесене на Сектор за примењена истраживања.

Сектор за примењена истраживања (СПИ) је у периоду јануар – децембар 2023. године реализовао своје активности у складу са усвојеним планом СПИ за 2023. годину. У том периоду су одржана 3 састанка, као и више консултација између чланова СПИ по питању активности везаних за функционисање сектора.

У посматраном периоду СПИ је реализовао следеће активности:

Специфични циљ 1: Повећање броја реализованих примењених истраживања

1.0. У току 2023. године уз помоћ SAIGE пројекта успостављена је Канцеларија за пројекте (КП) у којој је запослена једна особа. КП је основана са циљем унапређења управљања и координације различитих пројеката у ИЕН. КП је у току 2023. године радила на дефинисању структуре и протокола који омогућавају ефикасно управљање пројектима у ИЕН. КП је сарађивала са свим департаментама у ИЕН. У оквиру више појкетних предлога, канцеларија је имала активну саветодавну улогу. Такође, канцеларија је израдила и предала један предлог пројекта на конкурентан пројектни позив који ИЕН, на жалост, није добио.

1.1. У оквиру SAIGE пројекта ИЕН је наручио услугу Анализе тражње услуга ИЕН-а са високим потенцијалом у јавном и приватном сектору, међународној донаторској заједници и пословним удружењима, као и креирање конкретних препорука и акционога плана за побољшање тренутне позиције ИЕН-а на тржишту примењених истраживања. Циљ ове анализе је идентификовање кључних играча на тржишту услуга ИЕС-а у краткорочном и средњорочном периоду и пружање подршке у успостављању контаката и развоју даље сарадње са њима. У оквиру анализе извршено је:

- визуелно мапирање кључних институција како би се боље разумеле њихове надлежности, кључно особље, улоге, као и краткорочни и средњорочни трендови у њиховој тражњи.
- прикупљени су подаци о кључним појединцима и њиховим функцијама у релевантним институцијама, идентификоване су тренутне и средњорочне потребе/фокус, диференциране су идентификоване услуге.
- анализирани су прикупљени подаци ради бољег разумевања тренутне ситуације на тржишту.
- креиране су препоруке и израђен је акциони план који садржи начин за успостављање/јачање сарадње са институцијама чија тражња одговара понуди ИЕН-а и повећање тржишне позиције и препознатљивости ИЕН-а.

Паралелно са анализом тражње за услугама ИЕН-а извршена је и анализа интерних капацитета и компетенција, у оквиру које су истраживачи дали предлоге будућих активности у складу са експертизом.

1.2. Истраживачи ИЕН-а су у току 2023. године посећивали различите тренинге са циљем јачање капацитета за реализацију примењених истраживања. Тренинге су реализовали истраживачи и административно особље ИЕН-а, док је део курсеве које су истраживачи похађали организован од стране специјализованих институција за пружање услуга тренинга, а у оквиру SAIGE пројекта. Ради јачања капацитета истраживача, организован је и пренос знања, у оквиру која су запослени у ИЕН који су похађали одређене курсеве, стечено знање преносили колегама. Курсеви које су истраживачи похађали укључују:

- Интерни курс за унапређење вештина у писању пројектних пријава
- Интерни курс преглед структуре Хоризон ЕУ пројекта и тражење партнера
- Интерни курс писање одељка извршности у оквиру пројектних пријава

ЕУТА обуке 2023:

- Радионица за управљање пројектима: Катарина Јовановић
- Обука за писање Хоризон пројекта: Аида Ханић, Елена Јовичић
- Експлоатација резултата и ИПР: Катарина Јовановић, Дијана Штрбац
- Помоћ у потрази за партнерима на ХЕ пројектима: Валентина Вукмировић, Катарина Јовановић, Исидора Бераха, Соња Ђуричин

Остали тренинзи:

- Предавање др Мартина Хинула, стручњака из области бизниса, иновација и технолошког развоја, на тему "Изградња регионалне економије знања - леу-вен модел": Александра Брадић Мартиновић и Марија Мосуровић

- вебинар "Практичан пример припреме предлога Хоризон Европе: вежба решавања проблема": Дијана Штрбац
- Обука на трему преноса знања и технологије и SAIGE Форум за знање и пренос технологије: Марија Мосуровић
- Управљање подацима и отворене науке: Јелена Бановић, Исидора Бераха, Соња Ђуричин
- Како постати лидер у трансферу технологије, пример Швајцарске - Предавање Матијаса Куна: Марија Мосуровић
- ХР уводна радионица: Јован Зубовић, Соња Ђуричин
- ХР обука: са консултантом Светске банке (рад са различитим групама запослених: средњим менаџментом, младима, администрацијом)
- Форум SAIGE Хоризон Европе: Катарина Јовановић, Исидора Љумовић, Соња Ђуричин
- SAIGE Хоризон Европе Q&A session with Matteo Gerosa: Катарина Јовановић, Милена Којић, Милена Лазић, Дијана Штрбац, Аида Ханић, Лазар Живковић, Петар Митић.

1.3. На састанцима СПИ, којима присуствује КП, чланови су упознати са очекивањима и активностима, које подразумевају праћење отворених позива. У овом процесу КП је имала активну улогу, и тенденције су да у наредном периоду активност праћења пројектних позива у највећој мери припадне КП. У ту сврху је креирана табела на *onedrive* платформи, у оквиру које се врши евиденција, односно ажурирања отворених позива. Руководилац сектора је обавештавао координаторе Департмана о свим отвореним позивима који су евидентирани у интерној бази. Тенденција је да се овај начин праћења у наредном периоду унапреди. Паралелно са проналажењем пројектних позива, вршена је координација са департманима ради пријаве на идентификоване позиве. За сва отворена питања, недоумице или проблеме приликом аплицирања на неки од позива, сектор је био доступан истраживачима за сваки вид помоћи.

Од укупно 11 пројектних пријава, 6 пријава је одобрено за финансирање.

Институција	Позив	Назив пројекта	Координатор пројекта	Статус
ЕУ	HORIZON-CL2-2023-DEMOCRACY-01	PYXIS: Unlocking Political Potential in the Eastern Neighborhood and Western Balkans -A Future-Oriented Exploration and Navigation	Исидора Љумовић	Није одобрен
ГИЗ	/	Programme Migration for Development (PME) Tracer Study 83433638	Катарина Јовановић	Није одобрен
ЈП Градац	/	Izrada studija za plansku dokumentaciju u okviru GUP-a	Исидора Љумовић	Одобрен
ЕУ	/	"Analysis of the regional potential for collaboration in the ICT sector in the context of	Лазар Живковић	Одобрен

		Smart Specialisation in the Western Balkans"		
ГИЗ	/	Pre-feasibility study/analysis of the key tourism infrastructure project proposals	Исидора Љумовић	Одобрен
НАЈУ	/	Grants Competition to support the National Academy for Public Administration Research Center	Дијана Штрбац	Одобрен
УНДП	/	Analysis of key markets for communicating values of MNE national brand	Ивана Домазет	Одобрен
ЕУ	ESF+	Digital Marketing Capacity Building -Empowering Persons with Physical Disabilities for Remote Work	Влада Симовић	Одобрен
ЕУ	HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-02	Twinning Bottom-Up	Јован Зубовић	Није одобрен
ЕУ	HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-02	Twinning Bottom-Up	Дијана Штрбац	Није одобрен
ЦПН	Центар за промоцију науке	Socio-economic aspects of strengthening volunteerism in Serbia - VolunTIEN	Оливера Јовановић	Није одобрен

Пројекат *Accelerating Progress on Effective Tobacco Tax Policies in Low-and Middle-Income Countries*, је након успешно завршених шест година реализације, у 2023. години завршен. Наставак овог пројекта кроз други програмски оквир се очекује у 2024. години преко WiiW као руководиоца истраживања у Европи.

Настављена је реализација пројекта HumMingBird – Enhanced migration measures from a multidimensional perspective (2019-2023). ИЕН је ангажован у реализацији WP2, WP9 и WP10.

У 2023. године ИЕН учествује у реализацији 5 COST акција и то:

- COST акција CA21118, „Platform Work Inclusion Living Lab (P-WILL)” чија је реализација почела у септембру 2022. године
- COST акција 19129 - Decolonizing development (период реализације септембар 2020 – септембар 2024.).
- COST акција CA18215 - China In Europe Research Network (период реализације новембар 2019. – новембар 2023).
- COST Action CA19130 - Fintech and Artificial Intelligence in Finance - Towards a transparent financial industry (период реализације септембар 2020 – септембар 2024). У оквиру ове Акције, периодично су се одржавале виртуелне сесије, радионице и предавања, којима су чланови у неколико наврата присуствовали, у складу са темама које би њима могле потенцијално бити интересантне и блиске.

- COST Action CA20112 - Platform of policy evaluation community for improved EU policies and better acknowledgment (период реализације јул 2021. – јул 2025.).

Током новембра, председник СПИ одржао је састанак са члановима Саветодавног одбора. Састанку су присуствовали проф. Славо Радошевић (UCL School of Slavonic and East European Studies), др Марио Холцнер ((The Vienna Institute for International Economic Studies (WIIW)), Матијас Хер, М.А., (Helvetas Swiss Intercooperation), и др Исидора Љумовић, руководилац СПИ. Састанак је био посвећен разговорима о текућим питањима у СПИ, представљању кључних резултата, изазовима са којима се тај сектор суочава, као и предлозима за унапређивање рада. Кроз закључке и наредне кораке указано је да су потребни даљи напори за повећање броја пројеката у имплементацији, као и ангажовање што већег броја истраживача у њиховој имплементацији. Такође се наглашава потреба да се пронађе специфична истраживачка област и ојачају капацитети за примењена истраживања у том домену, као и да се развије дугорочна стратегија за замену тренутног *ad hoc* приступа.

У 2023. години направљена је процедура за управљање пројектима са циљем да се установе јединствени стандарди и активности за успешно управљање пројектима, као кључном аспекту за постизање стратешких циљева Института.

Специфични циљ 2: Јачање стратешке сарадње са јавним сектором

2.1. у току 2023. године ИЕН је обновио сарадњу са Републичким секретаријатом за јавне политике (РСЈП). На састанку са представницима ове институције разговарано је о даљим правцима сарадње. План сектора је био и развој сарадње са Привредном комором Србије (ПКС), међутим у 2023. години, сарадња је остала на истом нивоу као и до сада. Сектор није препознао могућности за даљу сарадњу са њима. У наредном периоду, сектор ће радити на редефинисању модалитета за остваривање сарадње. Кроз пројекат *Grants Competition to support the National Academy for Public Administration Research Center* ИЕН је остварио иницијалну сарадњу са Националном академијом за јавну управу. Пројекат је оцењен као одличан, и у наредном периоду се очекује наставак сарадње са њима. Почетком године, ИЕН је презентовао резултате пројеката *Анализа савремених економски и финансијских токова пре представницима Министарства привреде (МП)*. На догађају је иницирана будућа сарадња. Међутим, у току 2023. године до конкретне сарадње између ИЕН и МП није дошло. ИЕН је у току 2023. године остварио сарадњу са више локалних самоуправа. Резултати ове сарадње се огледају и у реализацији пројекта *Израда студија за планску документацију у оквиру ГУП-а за ЈП Градац из Чачка*.

У току 2023. године иницирана је сарадња са више домаћих научних института, међу којима су Институт за архитектуру и урбанизам, Институт за вирусологију, вакцине и серуме "Торлак", Нуклеарни институт "Винча" и Институт за археологију. Сектор је један пројекат реализовао са Институтом за архитектуру и урбанизам (*Израда студија за планску документацију у оквиру ГУП-а за ЈП Градац из Чачка*), док се у наредном периоду очекују заједничке апликације за пројекте са поменутиим институтима.

2.2. У току 2023. године ИЕН није реализовао догађаје који би били у сврху промоције сарадње привреде и науке, приватног и јавног сектора.

Специфични циљ 3: Унапређење сарадње са привредом

3.1. У сврху унапређења сарадње са привредом, истраживачи ИЕН су у току 2023. године припремили стручну публикацију Национална мрежа средњих предузећа у Републици Србији (НМСП) у сарадњи са ПКС. Публикација је завршена и чека објављивање.

ИЕН је у току 2023. године активно учествовао у раду CONFINDUSTRIA SERBIA – Удружења италијанске привреде у Србији, као члан. Представници ИЕН су били активни на више догађају која је ова асоцијација организовала. Како није било конкретних облика сарадње у овом периоду, крајем 2023. године, представници ИЕН су одлучили да иступе из ове организације као чланови.

Специфични циљ 4: Побољшање међународне сарадње ради реализације заједничких примењених истраживања

4.1. У 2023. години у оквиру СПИ сарадња са међународним партнерима ради реализације заједничких примењених истраживања се интензивирала. Представници ИЕН су посетили већи број научних институција у региону и иницирали сарадњу која ће се материјализовати у наредном периоду. Између осталог, представници ИЕН су учествовали на:

- Традиционалном састанку института из региона Spring Seminar and Friends of WIIW Anniversary Event. На овом дешавању идентификовани су нови потенцијални партнери. Такође, препознате су прилике за сарадњу на пројектима. ИЕН је у току 2023. године са Економским институтом из Загреба припремо пројектну пријаву у оквиру позива HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-02.
- Уз подршку SAIGE пројекта реализоване су следеће студијске посете:
- Четири истраживача (Исидора Љумовић, Петар Митић, Катарина Јовановић, Оливера Јовановић) из ИЕН-а су били у студијској посети институтима из Беча. Истраживачи су посетили и имали састанке са представницима следећих института IHS, WIIW, WIFO и Zsi. У наредном периоду се очекује сарадња са WIIW и Zsi.
- четири истраживача из ИЕН-а (Јован Зубовић, Исидора Љумовић, Славица Стевановић, Исидора Бераха) су били у студијској посети словеначким и хрватским научним институцијама. У Словенији је реализована посета Институту за економска истраживања у Љубљани и Економско-пословном факултету у Марибору, док је у Хрватској одржан радни састанак са представницима Економског института у Загребу. Као резултат посете у плану су два пројекта са институцијама из Словеније.
- Соња Ђуричин је реализовала посету ради изградње капацитета у Бриселу на конференцији Изградња боље науке за политичке екосистеме.

- Емилија Цветковић је била у студијској посети Лајбниц институту за студије источне и југоисточне Европе (ИОС)) у Регенсбургу (Немачка).
- Марија Антонијевић, Ђина Ивановић су биле у студијској посети Економском и пословном факултету у Загребу (Хрватска)
- Марко Миљковић је био у студијској посети Научноистраживачни центар Ко-пер / Институт за историјске студије (Словенија)
- Милена Којић је била у студијској посети Математички факултет, природне и економске науке, Универзитет примењених наука у Улму (Немачка)
- Невена Јоловић је била у студијској посети Источноевропском центру за истраживање економије и бизниса (ЕЦРЕБ) на Економско-пословном факултету (ФЕАА-УУТ), Западном универзитету Тимишоара (Румунија)

4.2. У току 2023. године су објављена два броја публикације SEE-6 Outlook, у складу са планом и динамиком објављивања. Поред тога, у месецу октобру 2023. године, одржан је састанак са представницима институција које учествују у изради и садржају публикације на којем је било говора о будућим правцима развоја публикације пре свега у контексту садржаја и боље заступљености у јавности. Уредник публикације је у току 2023. године одржао састанак са представницима институција из Румуније као потенцијалним новим члановима, у оквиру кога је публикација представљена и договорено учешће у даљој реализацији. На састанку са Саветодавним одбором ИЕН констатована је потреба за редефинисањем публикације. У наредном периоду ће бити спроведене адекватне активности.

Специфични циљ 5: Развој дигиталних ресурса ИЕН.

Све услуге су реализоване у складу са дефинисаним захтевима и потребама према појединачним уговорима и према налогу наручиоца. У току 2023. године настављена је сарадња са 8 института (Институт за економику пољопривреде, Београд, Институт за међународну политику и привреду, Београд, Институт за књижевност и уметност, Београд, Институт друштвених наука, Београд, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд, Историјски институт, Београд, Институт за упоредо право, Београд и Институт за политичке студије, Београд). Потписани су уговори о изради дигиталних репозиторијума са 3 установе - Институт за европске студије, Београд, Институт за новију историју Србије, Београд, Правни факултет Универзитета Унион, Београд.

У 2023. години, Институт економских наука је пружао услуге израде дигиталних репозиторијума за укупно 11 института, а са 2 института (Институт друштвених наука и Институт за економику пољопривреде) је и у 2023. настављен раније склопљен споразум о услужној провери научних публикација у софтверу за проверу антиплагијата Ithenticate.

У току 2023. године, реализоване су следеће врсте услуга за наведене институте:

1. Институт за економику пољопривреде, Београд

- Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу

- Унос радова у дигитални репозиторијум – **233 рада**
- Провера радова у антиплагијат софтверу Ithenticate - **69 радова**
- 2. **Институт за међународну политику и привреду, Београд**
 - Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу
- 3. **Институт за књижевност и уметност, Београд**
 - Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу
- 4. **Институт друштвених наука, Београд**
 - Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу
 - Провера и финално пуштање унетих радова у репозиторијум – **242 радова**
 - Провера радова у антиплагијат софтверу Ithenticate – **110 радова**
- 5. **Институт за кримнолошка и социолошка истраживања, Београд**
 - Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу
 - Унос радова у дигитални репозиторијум – **176 радова**
- 6. **Историјски институт, Београд**
 - Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу
- 7. **Институт за упоредно право, Београд**
 - Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу
- 8. **Институт за политичке студије, Београд**
 - Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу
 - Унос радова у дигитални репозиторијум – **187 радова**
- 9. **Институт за европске студије, Београд**
 - Потписан уговор (април 2023)
 - Подигнута платформа Eprints и дизајнирана према потребама наручиоца услуге
 - Обука одговорног лица за рад у репозиторијуму
 - Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу
- 10. **Институт за новију историју Србије, Београд**
 - Потписан уговор (мај 2023)
 - Подигнута платформа Eprints и дизајнирана према потребама наручиоца
 - Обука одговорног лица за рад у репозиторијуму
 - Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу
- 11. **Универзитет Унион, Правни факултет, Београд**
 - Потписан уговор (мај 2023)

- Подигнута платформа Eprints и дизајнирана према потребама наручиоца
- Обука одговорног лица за рад у репозиторијуму
- Годишње одржавање платформе дигиталног репозиторијума на ИЕН серверу

4.2 ИСТРАЖИВАЧКИ ДЕПАРТМАНИ

Истраживачки департмани ИЕН формиран су 2015. године са циљем унапређења конкурентске позиције и јаснијег профилисања истраживача. Са оснивањем Фонда за науку 2019. године, постала је јасна потреба за оваквим приступом у организацији. Заједно са секторима за основна и примењена истраживања, департмани обезбеђују функционисање матричне структуре, која је и промовисана Програмом рада директора.

Називи департмана су:

- Макроекономија, руководилац др Александар Здравковић
- Економија благостања, руководилац др Косовка Огњеновић
- Економија животне средине, руководилац др Петар Митић
- Дигитална економија, руководилац др Владимир Симовић
- Економија иновација, руководилац др Михаило Пауновић
- Економска историја и теорија, руководилац др Марко Миљковић

У јануару 2023. године именовани су руководиоци департмана на период од две године. Руководиоци департмана су поднели годишње извештаје о раду који су приказани у наставку.

Департман за макроекономију

1. Научни радови

У складу са циљевима ИЕН и закључцима из претходног извештаја, број радова из категорије М10 је смањен, док је број радова из категорије М20 повећан. Број објављених радова је нижи од планираног, а највећи подбачај је у категорији М51. До подбацавања је дошло делом због лошег планирања (два М51 рада нису комплетирана на време), делом због тога што су два М51 рада прихваћена за објављивање у 2024. години. Током израде плана за 2024. годину преузете су корективне мере како би планирање било реалистичније и како би се појачала међудепартманска сарадња.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

Департман за макроекономију током 2023. године није реализовао пројекте Фонда за науку. Међутим, један истраживач Департмана је у својству координатора испред ИЕН учествовао у реализацији Пројекта Фонда за науку у оквиру Програма Идеје под називом: Engagement in academic achievements and extracurricular activities as predictors of

life satisfaction among high-school and university students (SHINE), <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?pID=8478&lng=eng>

Учешће на пројектима Фонда за науку представља један од основних циљева Департамана али током 2022. и 2023. године није било адекватних позива који тематски покривају истраживачке области и компетенције Департамана. У случају да Фонд за науку током 2024. године распише адекватан позив, Депарتمان ће аплицирати за средства Фонда.

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

Национални пројекти Департамана:

- Реализација Студије финансирања урбаног развоја за потребе ГУП Чачак; носилац пројекта је Институт за архитектуру и урбанизам Србије, <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?pID=8493&lng=cir>

Међународни пројекти Департамана:

- COST Акција CA 18215: "China in Europe Research network"
 - <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?pID=8442&lng=srb>
- Pre-feasibility study/analysis of the key tourism infrastructure project proposals in the R. Serbia 83439014,
 - <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?pID=8519&lng=eng>

Истраживачи Департамана су учествовали и на другим пројектима ИЕН:

- Accelerating Progress on Effective Tobacco Tax Policies in Low-and Middle-Income Countries, University of Illinois, <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?pID=8437&lng=srb>
- Анализа регионалног потенцијала за сарадњу у ИКТ сектору у контексту паметне специјализације на Западном Балкану, Joint Research Centre (JRC),
 - <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?pID=8520&lng=cir>
- Analysing the key markets for communicating the values of the Montenegrin national brand, <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?pID=8517&lng=cir>
- COST Action CA19130 - Fintech and Artificial Intelligence in Finance - Towards a transparent financial industry, <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?pID=8443&lng=srb>

Преузети кораци у оквиру трансформације ИЕН ка јачању интерних капацитета за повећање броја пројектних апликација, као и повећање стопе успешности апликација, имали су позитиван утицај и на Депарتمان, што се огледа у успешним апликацијама за два пројекта примењених истраживања, као и повећаном учешћу истраживача Департамана за макроекономију на пројектима других департамана.

4. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање

Депарتمان за макроекономију није учествовао у пријави међународних пројеката за које се очекује исход евалуације или који нису одобрени за финансирање. Појединачно,

истраживачи Департмана су учествовали на следећим пројектима који спадају у ову категорију:

- "Construction of an Investor-Friendly Green Portfolio"; Конкурс за суфинансирање научно-технолошке сарадње Републике Србије и Савезне Републике Немачке за период од 2024-2025. године; Министарство науке, технолошког развоја и иновација Владе Републике Србије & Немачка служба за академску размену (Deutscher Akademischer Austauschdienst - DAAD)
- "tWIN-DAPHNE: Twinning for Data-Driven Approach to Public Health EcoNomics for Cutting-Edge Research and Policy Development", Horizon Europe Programme

5. Организација научних догађаја

Департман у 2023. години није организовао научни догађај. Индивидуално, истраживачи Департмана су учествовали у организацији следећих научних догађаја.

- Current Economic Trends in Emerging and Developing Countries (TIMTED-2023), Temišvar, 8-9. јун 2023, The Faculty of Economics and Business Administration, West University of Timisoara. Члан Програмског одбора, ко-модерирање заједничке сесије ИЕН и ECREB
- Global Economic Trends –Challenges and Opportunities, Београд, 21-22. септембар, Београдска банкарска академија. Члан Програмског одбора
- 15th International Scientific Conference "Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy", Beograd, 9-10 oktobar 2023, институт економских наука. Члан Програмског одбора
- 28th International Scientific Conference "Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management". Датум одржавања: 18 – 19. мај 2023. Члан програмског одбора.

У првобитном плану је био предвиђен округли сто на тему утицаја Украјинске кризе на економије Западног Балкана. Обзиром да је Украјинска криза изгубила на актуелности током 2023. године, од округлог стола се одустало. У 2024. години је у плану организација једног округлог стола.

Такође, као резултат међународне научне конференције ИЕН коју је у 2022. години организовао Департман за макроекономију, у 2023. години Департман је објавио тематски зборник European Economies after Covid-19: Challenges and Implications for the Macroeconomic Policy

<https://www.library.ien.bg.ac.rs/index.php/zb/article/view/1752>

6. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

Предавања по позиву:

- ECREB Research e-Seminar with Nevena Jolović, „The Challenges and Opportunities Arising from Setting an Individual Career Strategy in Science, the Importance of Good Communication in the International Scientific Community, and the Most Recent Personal Research Endeavours“, Источноевропски центар за истраживање економије и бизниса, Факултет за економију и пословну администрацију, Западни универзитет у Темишвару.
- International Workshop - Serbia's Choice: European Union, China or Russia in Belgrade, European Social Fund, FPN, IEN - 15. март, предавање по позиву: Serbia's trade relations with China and Russia: recent trends and future prospects.

Студијски боравци:

- Источноевропски центар за истраживање економије и бизниса, Факултет за економију и пословну администрацију, Западни универзитет у Темишвару; 05-17.11.2023.;
- CHERN Training School: "China Scholarship and Policy Advise: Reaching (out to) Decision Makers on China", у организацији "China in Europe Research Network"-CHERN i Institute of East Studies, Ruhr-University Bochum (Germany), 20. и 27. априла и 4. маја, одржана су виртуелна предавања, док је у периоду 11-12. мај обука одржана у физичком простору - COST Association у Бриселу.

Учешће на конференцијама/округлим столовима:

- 14th International Conference "Challenges of Europe", Бол (Брач), 17-19. мај 2023, Економски факултет, Универзитет у Сплиту. Презентован рад "Macroeconomic Impacts of Tobacco Taxation in Serbia"
- 15th International Scientific Conference "Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy", Београд, 9-10 октобар 2023, Институт економских наука. Презентован рад: "The nexus between CO2 emissions and renewable energy in CEE countries: A panel approach"
- The 8th ENSP European Conference on Tobacco Control, Firenca, 10 – 12. октобар 2023, European Network for Smoking and Tobacco Prevention. Презентован рад: "Impact of tobacco taxation on poverty and inequality in Serbia"
- Regional Think Tank Partners Meeting: "Research Challenges and Problem Solving", Истанбул 14-16. новембар, UIC Asia and Europe. Презентован рад: "Impact of tobacco taxation on poverty and inequality in Serbia"
- Међународна научна конференција „TIMTED 2023: Current Economic Trends in Emerging and Developing Countries“; Факултет за економију и пословну администрацију, Западни универзитет у Темишвару; 08-09.06.2023; "Perceived Overqualification as a Contributing Factor to Employees' Intention to Leave the Organization: The Mediating Effect of Job Satisfaction"
- 9. Међународна научна конференција "Socio-Economic Aspects of Development after the Pandemic“; Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; 10.06.2023.; „The Linkage of Organizational Culture with Organizational

Commitment: Prospects for Embedding a Sustainable Development Strategy at the Corporate Level“

- 15. Међународна научна конференција "Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy"; институт економских наука; 09-10.10.2023.; "Green Municipal Bonds Issuance: An Insight into the Future Prospects of Serbia and Romania"
- 15. Међународна научна конференција "Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy"; Институт економских наука; 09-10.10.2023.; "China's Green Finance Development: Perspectives and Challenges"
- 28th International Scientific Conference Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management; 18-19. мај 2023
- Global Economic Trends –Challenges and Opportunities, Београд, 21-22. септембар, Београдска банкарска академија
- CHERN Joint Working Group Conference "China-Europe: Reconnecting in an Era of Competition and Rivalry?", Vrije Universiteit, Amsterdam, Netherlands, 7-8. септембар. Излагање на тему зелених обвезница у Кини на Округлом столу WG3: China-Europe competition and collaboration in global finance II: Decarbonisation and environmental protection.

У складу са закључцима из претходног извештаја, квалитет научних скупова на којима су учествовали чланови Департмана је унапређен и диверсификован у односу на 2022. годину, у којој су истраживачи Департмана претежно излагали своје радове на конференцијама одржаним у Србији и Македонији и у којој није било учешћа у студијским боравцима. Активности ка повећању учешћа на респектабилним конференцијама у иностранству и студијским боравцима за јачање истраживачких капацитета ће бити настављене и у 2024. години.

7. Научна сарадња

Претежно је остварена кроз учешће на пројектима и научним скуповима поменутих у претходним секцијама.

У 2024. години у плану је валоризација научне сарадње остварене кроз COST акцију "China in Europe Research network", кроз пројектну апликацију за средства Вишеградског фонда.

8. Остале научне активности

Чланови Департмана реализовали си у следеће активности:

- Сви чланови Департмана у научним звањима били су ангажовани као рецензенти у научним часописима;
- Уредништво у научном часопису of Women's Entrepreneurship and Education (JWEE);
- Руковођење Сектором за примењена истраживања;

- Чланство у Тиму за трансформацију.

Такође, чланови Департмана учествовали су и у обукама и интерној репликацији знања, комисијама за избор у звање, раду Научног друштва економиста Србије и сл.

9. Препознатљивост департмана

Кључни аспекти препознатљивости Департмана су:

- Публикација SEE-6 Economic Outlook
- Наступи у медијима:
 - Елена Јовичић, изјава за Танјуг на тему српско-кинеских и српско-руских спољнотрговинских односа, у оквиру међународне радионице "Serbia's choice: European Union, China or Russia": <https://www.tanjug.rs/srbija/politika/19252/radionica-izbor-srbije-eu-rusija-ili-kina-globalni-faktori-uticali-na-polozaj-srbije-koja-je-na-tromedi/vest?fbclid=IwAR3fXsOC68iu-tEWtmCTITOrHf3XTT9ESf2yW4WAdxVYkAFemZpd2I5bBvcM>
 - Душко Бодрожа:
 - Тањуг дневник: Инфлациона очекивања
 - Радио БГ 1: У средишту пажње – Пропаст банке Сицилијумске долине
 - РТС Дневник 2: Тржиште непокретности, <https://www.rts.rs/vesti/ekonomija/5162823/sve-cesce-se-kupuju-nekretnine-u-inostranstvu--gde-stan-od-50-kvadrata-mozete-pazariti-za-50000-evra.html>
 - Свет банкарства и инвестиција, ауторски текст: Историјат укрупњавања банкарског сектора
 - Инсајдер ТВ: Изјава о инфлационим очекивањима, <https://insajder.net teme/smanjenje-inflacije-sledece-godine-video>
 - ТВ Уна: Изјава о инфлационим очекивањима
 - Бизнис & Финансије: Концентрација банкарско тржишта и конкуренција: Да ли су Србији потребне мање, специјализоване банке? SPECIJALIZOVANE BANKE? https://bif.rs/2023/07/koncentracija-bankarskog-trzista-i-konkurencija-da-li-su-srbiji-potrebne-manje-specijalizovane-banke/?fbclid=IwAR2IQKcHC-1sCSNPFwoD1RgJWL2KI_kNlkxrQRdLfUjR-3dTEVyoVNYGi7Y_aem_AS_DRemE9LIZHpFiv2eGg-zqYW71NhrEBuJq59dOYmqKSt3Yk-KL5mN6FfSWx-p0sBM
 - РТС Дневник 2: Озакоњење објеката, <https://rts.rs/vesti/drustvo/5235745/prikljucak-za-struju-i-vodu-necedobiti-svi-nelegalni-objekti-ko-moze-da-se-raduje.html?lang=ci>
 - РТС Дневник 2, Тржиште непокретности, <https://www.rts.rs/vesti/ekonomija/5241407/srbija-cene-stanova-trziste-nepokretnosti-stabilizuju.html>

- РТС: Јутарњи програм: Цене закупа станова у Београду, <https://www.rts.rs/lat/vesti/drustvo/5263602/pale-cene-zakupa-stanova-u-beogradu--sta-nervira-standavce-a-sta-podstanare.html>
- ТВ Уна: Одлука о ограничавању каматних стопа на стамбене кредите, <https://www.youtube.com/watch?si=PmWh1bs6c-WPEZpc&v=JoUWymU6UWw&feature=youtu.be>
- ТВ Уна: Емисија Реактор, <https://www.youtube.com/watch?v=q4AMUT0ixGg>

Позитиван тренд повећања броја медијских наступа чланова Департмана у 2022. је настављен и у 2023. години. У складу са препорукама чланова Међународног саветодавног одбора, током 2023. године је започет процес редизајнирања публикације SEE-6 Outlook у циљу повећања њене видљивости.

Департман за економију благостања

1. Научни радови

У Плану рада Департмана за економију благостања за 2023. годину било је предвиђено да се оствари 31 научни резултат, а укупно су остварена 42 научна резултата. Осим тога, истраживачи Департмана учествовали су у реализацији још 5 научноистраживачких резултата који припадају области рада других департманима Института. На бази поређења планираног и оствареног броја резултата може да се закључи да су истраживачи овог Департмана остварили значајно више резултата него што је било предвиђено. Посматрано по категоријама, највећи број радова остварен је у часописима категорије М20 (15 радова), док су у часописима М50 објављена 3 рада. У категорији М10 објављено је 6 радова, а у М40 2 рада. Радови објављени у категорији М30 чине 16 радова. Треба истаћи да су изузетни резултати постигнути објављивањем значајног броја радова категорије М20, од којих су 3 рада објављена у категорији М31а, радови објављени у категоријама од М21-М23 чине 9 радова, а у категорији М24 објављена су 3 рада. Вредно је поменути да су сви истраживачи овог Департмана током 2023. године излагали своје радове на конференцијама, и то, пре свега, на међународним научним конференцијама. Учешће истраживача на конференцијама у иностранству покривено је већем делу чланова Департмана кроз суфинансирање од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

- Назив пројекта: „Engagement in Academic Achievements and Extracurricular Activities as Predictors of Life Satisfaction among High-school and University Students - SHINE“, позив Фонда за науку „Идеје“, чији је носилац Факултет организационих наука Универзитета у Београду, пројекат се реализује у периоду 2022-2024. Од 3 истраживача Института који учествују на пројекту, 2 су истраживачи у Департману за економију благостања.
- Назив пројекта: „Mind the gender pay gap: Nexus between sociocultural identity, occupational segregation and distributional effects in Serbia – GPGIDENT“, позив

Фонда за науку „Идентитети“ чији је носилац Економски факултет Универзитета у Београду, пројекат се реализује у периоду 2023-2024. Учествовао је 1 истраживач, који више није запослен у Институту.

На пројекту Фонда за науку „Engagement in Academic Achievements and Extracurricular Activities as Predictors of Life Satisfaction among High-school and University Students - SHINE“ из Департмана за економију благостања учествују 2 истраживача, предвиђено трајање овог пројекта је до 2024. године, а током његове реализације у 2023. години, истраживачи су остварили већи број резултата, у које се убрајају и учешћа на међународним научним скуповима што је омогућено из средстава пројекта (1 истраживач Департмана је учествовао на скупу „RN30 - Youth & Generation. RN30 Youth and Generation promotes research in the field of youth, providing the main forum for sociological advancement and debates in Europe in this area“, 20-23. септембар 2023, Сардинија, Италија). На другом пројекту Фонда за науку „Mind the gender pay gap: Nexus between sociocultural identity, occupational segregation and distributional effects in Serbia – GPGIDENT“, чија реализација је започета 2023. године, био је ангажован 1 истраживач који од почетка 2024. године није запослен у Институту. Осим троје истраживача који су били ангажовани на ова два пројекта Фонда за науку, остали истраживачи Департмана нису учествовали на другим пројектима Фонда током 2023. године.

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

- Назив пројекта: „Инклузија Рома и других маргинализованих група у Србији“, позив ГИЗ-а, пројекат је реализован током периода 2022-2023. На пројекту су учествовала 4 истраживача Департмана за економију благостања, укључујући и руководиоца пројекта.
- Назив пројекта: „Accelerating Progress on Effective Tobacco Tax Policies in Low-and Middle-Income Countries“, пројекат се финансира кроз University of Illinois Chicago’s (UIC) Institute for Health Research and Policy, пројекат је реализован током периода 2017-2023. Током 2023. године, на пројекту је учествовало 5 истраживача Департмана за економију благостања, укључујући и руководиоца пројекта.
- Назив пројекта: „Евалуација утицаја и квалитета програма обука у јавној управи“, позив Програма Уједињених нација за развој (UNDP), пројекат је реализован током 2023. Учествовао 1 истраживач.
- Назив пројекта: „Analysing the key markets for communicating the values of the Montenegrin national brand“, позив Програма Уједињених нација за развој (UNDP), пројекат је реализован током периода новембар-децембар 2023. Учествовао 1 истраживач.
- Назив пројекта: „Digital Marketing Capacity Building - Empowering Persons with Physical Disabilities for Remote Work; ESF-2022-SOC-INNOV“, позив Европског социјалног фонда плус (ESF+), пројекат се реализује током периода 2023-2025. Учествовао 1 истраживач.

Такође, чланови Департмана учествују у 3 COST акције:

- COST Action CA21150. Назив пројекта: „Parental Leave Policies and Social Sustainability“, период реализације: 2022-2024. Учествовала су 2 истраживача.
- COST Action CA20112. Назив пројекта: „Platform of policy evaluation community for improved EU policies and better acknowledgement 'PROFEEDBACK“, период реализације: 2021-2025. Учествују 3 истраживача.
- COST Action CA21118. Назив пројекта: „Platform Work Inclusion Living Lab (P-WILL)“, период реализације: 2022-2026. Учествује 1 истраживач.
- COST Action CA18215 Назив пројекта: China in Europe Research Network (CHERN), COST период реализације: 2019-2024. Учествује 1 истраживач

Током 2023. године истраживачи Департмана за економију благостања учествовали су у реализацији више пројекта примењених истраживања. Од тога, два вишегодишња пројекта су реализована уз руковођење истраживача Департмана, пројекти су финансирани средствима међународних организација, и оба пројекта су завршена током прошле године. Осим тога, истраживачи Департмана су учествовали у реализацији још два пројекта „Евалуација утицаја и квалитета програма обука у јавној управи“ и „Analysing the key markets for communicating the values of the Montenegrin national brand“ који су се спроводили у краћем временском периоду током прошле године. Носилац првог пројекта је био Департман за економију иновација, а другог Департман за дигиталну економију. Један истраживач Департмана укључен је у реализацију пројекта „Digital Marketing Capacity Building - Empowering Persons with Physical Disabilities for Remote Work; ESF-2022-SOC-INNOV“ који се реализује средствима Европске уније (Фонд ESF+) у периоду 2023-2025., чији је носилац Департман за дигиталну економију. У три активне Cost иницијативе, троје истраживача Департмана учествује у управљачком одбору и носилац је те функције за Србију. Осим тога, још 1 члан Департмана укључен је у COST Action CA18215 - China in Europe Research Network (CHERN), која се реализује у периоду 2019-2024.

4. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање
 - Назив пројекта „tWIN-DAPHNE: Twinning for Data-Driven Approach to Public Health EcoNomics for Cutting-Edge Research and Policy Development“, по позиву Horizon Twinning, који финансира Европска комисија.

Департман за економију благостања је 2023. године поднео једну пројектну пријаву по позиву „Horizon Twinning“. На пројекту је било предвиђено учешће 4 истраживача Департмана. Пројекту није одобрено финансирање.

5. Организација научних догађаја

- "The 36th Annual Conference of the European Society for Population Economics - ESPE 2023". European Society for Population Economics и ИЕН као суорганизатор, Београд, 15-17.06.2023.

- "The Right to Digital Platform Work: Is Everybody Welcome on Board? ". CA21118 - Platform Work Inclusion Living Lab (P-WILL) и ИЕН као суорганизатор, Београд, 21-22.06.2023.

Истраживачи Департмана помогли су организацију два научна догађаја у којима је Институт економских наука учествовао као суорганизатор, а такође су узели и активно учешће презентовањем својих радова. У Организационом одбору међународног догађаја „ESPE 2023“ учествовало је 4 истраживача, а 2 их је излагало радове на овом скупу (1 истраживач је на пост-докторском усавршавању). У Организационом одбору међународног скупа “The Right to Digital Platform Work: Is Everybody Welcome on Board?”, испред Департмана учествовала је једна колегиница, која је имала и излагање на овом скупу.

6. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

Научни скупови на којима су истраживачи Департмана за економију благостања узели учешће током 2023. године:

- 1) "Migration and Development: Between Wishful Thinking and Practical Results", округли сто организован у оквиру „TraFFF – Transnational Families, Farms and Firms: Migrant Entrepreneurs in Kosovo and Serbia from the 1960s to today“, 2-3. март, 2023., Београд, Институт економских наука.
- 2) „2nd Conference in Business Research and Management“, 25-26. мај, Тирана, Албанија; University of New York Tirana, University of Rome Tor Vergata и Universidad de Castilla-La Mancha;
- 3) Међународна научна конференција „E-business Technologies“, 15.-17. јун 2023., Београд, Департман за електронско пословање Факултета организационих наука, Универзитета у Београду;
- 4) “The 36th Annual Conference of the European Society for Population Economics - ESPE 2023“, 15-17. јун 2023., Београд, European Society for Population Economics и ИЕН као суорганизатор;
- 5) „The Right to Digital Platform Work: Is Everybody Welcome on Board?“, уз подршку CA21118 - Platform Work Inclusion Living Lab (P-WILL), 21-22. јун, 2023., Београд, Институт економских наука и Центар за истраживање јавних политика;
- 6) „Шеста међународна научна конференција о дигиталној економији - DIEC 2023“, 25. август, 2023., Тузла, Босна и Херцеговина, Висока школа за савремено пословање, информационе технологије и тржишне комуникације;
- 7) CHERN Joint Working Group Conference “China - Europe: Reconnecting in an Era of Competition and Rivalry?”, 7-8. септембар, 2023., Врије Универзитет, Амстердам, Холандија;
- 8) „17th International Symposium on Operational Research in Slovenia“, 20-22. септембар, Блед, Словенија, Slovenian Society Informatika, Section of Operations Research, University of Maribor, Faculty of Organizational Sciences и University of Ljubljana, Faculty of Mechanical Engineering;
- 9) „RN30 - Youth & Generation. RN30 Youth and Generation promotes research in the field of youth, providing the main forum for sociological advancement and debates in Europe

in this area“, 20-23. септембар, 2023., Сардинија, Италија, Università degli Studi di Cagliari;

- 10) „5th Biennial Conference of the Western Balkans Evaluators' Network (WBEN)“, WBEN - Western Balkan Evaluation Network, 29-30. септембар 2023., Љубљана, Словенија, Удружење евалуатора Словеније;
- 11) „Економски и јавно здравствени аспекти употребе дувана и значај multisекторске сарадње, података и истраживања за планирање мера за смањење употребе дувана“, округли сто организован у оквиру „Accelerating Progress on Effective Tobacco Tax Policies in Low- and Middle- Income Countries“, 5. октобар 2023, Београд, Институт економских наука;
- 12) 15th Annual International scientific conference „Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy“ - COST Action CA20112, 9-10. октобар, 2023., Београд, Институт економских наука;
- 13) „The 8th ENSP European Conference on Tobacco Control“, ENSP – European Network for Smoking and Tobacco Prevention, 9-12, октобар, 2023, Фиренца, Италија;
- 14) „5th Virtual international conference Path to a Knowledge Society-Managing Risks and Innovation-PaKSoM 2023“, 23-24. октобар, Ниш, Complex Systems Research Centre, Ниш и Mathematical Institute of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Београд;
- 15) „Tobacco control for tobacco-free society: intersections of tobacco taxation policies and public health“, 24-25. октобар, 2023., Економски факултет Универзитета у Бања Луци и Универзитет Илиноис Чикаго, Бања Лука, Босна и Херцеговина;
- 16) Четврта национална конференција Српског удружења за маркетинг "Изазови и перспективе маркетинга", 3-5. новембар, 2023., Златибор, Србија;
- 17) „Research Challenges and Problem Solving“, Regional Think Tank Partners Meeting, 14-16. новембар, 2023., UIC Asia and Europe, Истанбул, Турска;
- 18) „ICMarkTech 2023 – The 2023 International Conference on Marketing and Technologies“, 30.11.- 02.12. 2023., Праг, Чешка Република;

Мобилност истраживача:

- 1) Летња школа „Course-Data Science: Statistical Programming with R“, јул 2023, Utrecht Summer School, The Netherlands. Учествовао 1 истраживач.
- 2) Potentials for conducting rapid evaluation assessments in the Western Balkans, WBF - Mobility Grant Scheme for Individual researchers, истраживач, Western Balkan Fund, (15.10.2023 – 15.04.2024.). Прималац гранта 1 истраживач.

Истраживачи Департмана за економију благостања су током 2023. године учествовали на већем броју домаћих и међународних научних скупова, укључујући и учешће на два округла стола која су одржана у оквиру међународних пројеката. Велики број одлазака истраживача на скупове у иностранство суфинансиран је средствима Министарства науке, технолошког развоја и иновација, док један број финансиран кроз два активна пројекта Фонда за науку, затим захваљујући учешћу у COST акцијама, као и по основу учешћа у реализацији пројеката примењених истраживања. Учешће на свим скуповима је било пропраћено излагања истраживача. Такође, истраживачи Департмана учествовали су у раду два округла стола, који су организовани у Институту економских наука. Један истраживач Департмана је учествовао на летњој школи у организацији Универзитета у Утрехту, а један је прималац индивидуалног гранта који додељује

Western Balkan Fund. Такође, у јуну 2023. године реализована је посета Институту из организације INESAN из Прага којој је домаћин био Департман за економију благостања. Осим тога, одржано је једно гостујуће предавање истраживача са Универзитета у Антверпену из Белгије.

7. Научна сарадња

Научна сарадња истраживача Департмана за економију благостања са другим научним организацијама у земљи и иностранству:

- Универзитет Илиноис, Чикаго
- University of Antwerp, Belgium
- Економски факултет Универзитета у Београду, Београд
- Факултет организационих наука Универзитета у Београду, Београд
- Београдска банкарска академија – Факултет за банкарство, осигурање и финансије, Универзитет Унион у Београду

Студијски боравци реализовани у оквиру научне сарадње:

- Студијско путовање у оквиру SAIGE програма трансформације Института реализовано је у периоду од 10. до 13. јула 2023. године у Бечу, Аустрија.
- Студијски боравак у Љубљани на Институту за економска истраживача, децембар 2023.
- Студијски боравак у Марибору на Економском факултету, децембар 2023.

Научна сарадња истраживача Департмана за економију благостања са другим научним организацијама, углавном се остварује кроз учешће у настави, у комисијама за одбрану мастер радова и докторских дисертација (са Факултетом организационих наука, Економским факултетом и Београдском банкарском академијом), затим кроз организовање заједничких конференција и гостовања истраживача (са Универзитетом у Антверпену), кроз учешће у заједничким пројектима Фонда за науку (са Факултетом организационих наука и Економским факултетом), као и кроз учешће у заједничком пројекту са Универзитетом у Илиноису. Такође, у 2023. години реализована су три студијска боравка у којима су учествовала 2 истраживача Департмана.

8. Остале научне активности

Пријаве националних пројекта:

- Пријава пројекта по позиву „ПРИЗМА“ Фонда за науку, „Framework for Economic Evaluation of Tobacco Control Measures (FREE-TOB)“. Департман за економију благостања је био носилац ове пројекте пријаве, на којој су учествовала 4 истраживача Департмана. Пројекту није одобрено финансирање.
- Пријава пројекта по Јавном позиву за пројекте грађанских научних истраживања, „Socio-economic aspects of strengthening volunteerism in Serbia – VoluntIEN“, које финансира Центар за промоцију науке (ЦПН). Истраживач Департмана за економију благостања је био руководилац ове пројекте пријаве. Пројекту није одобрено финансирање.

Учешће у програмским и организационим одборима научних скупова у чијој организацији је учествовао ИЕН:

- "The 36th Annual Conference of the European Society for Population Economics - ESPE 2023", 15-17. јун 2023., Београд, European Society for Population Economics и ИЕН као суорганизатор;
- "The Right to Digital Platform Work: Is Everybody Welcome on Board? ", уз подршку CA21118 - Platform Work Inclusion Living Lab (P-WILL), 21-22. јун, 2023., Београд, Институт економских наука и Центар за истраживање јавних политика.
- 15th Annual International scientific conference "Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy" - COST Action CA20112, 9-10. октобар, 2023., Београд, Институт економских наука.

Учешће у организационим одборима других међународних научних конференција:

- Међународна конференција о маркетингу и технологијама ICMarTech'23, Факултет за економију и менаџмент, одржана у периоду 30.11.- 02.12. 2023. године у Прагу, Чешка Република. Чланство у Научном одбору.
- Међународна конференција E-business Technologies 2023 у организацији Департамента за електронско пословање Факултета организационих наука, Универзитета у Београду, одржана у Београду 15.6. - 17.6.2023. године. Чланство у Програмском одбору и председавање сесијом.

Рецензије научних радова у часописима:

- Часописи које издаје Институт економских наука
- Часопис „Psihologija“

Учешће у уређивачким одборима научних часописа:

- Часописи које издаје Институт економских наука
- Часопис „ДИТ-Друштво-Истраживање-Технологије“

Чланство у Научном већу Института економских наука:

- 2 истраживача Департамента су чланови Већа

Учешће чланова Департамента у другим научним активностима у и изван Института:

- SAIGE програм трансформације Института економских наука
- Менторство у кући
- Члан Комисије за стицање научних звања
- Члан радних група Министарства науке за
 - Правилник о стицању звања
 - Правилник о часописима
 - Закон о науци
 - Уредба о финансирању науке

Учешће у стручним активностима:

- Евалуација Стратегије ИЕН '25 (септембар – новембар 2025.);

- Наступи у медијима;
- Израда Стратегије медијске комуникације ИЕН за 2023. годину (јануар 2023.)
- Руковођење процесом израде новог сајта ИЕН (јануар-мај 2023.);
- Евалуација стратегије медијске комуникације ИЕН за потребе израде евалуације Стратегије ИЕН – Програм рада и развоја ИЕН 2021-2025 - Стратегија 25 за двогодишњи период имплементације (новембар-децембар 2023.);
- Креирање садржаја и уређивање налога на друштвеним мрежама ИЕН (током целе године).

Истраживачи Департмана учествују у бројним научним и стручним активностима у Институту и изван њега. Током 2023. године били су активни у подношењу пројектних пријава на националним позивима, узимају учешће у програмским и организационим одборима научних скупова у земљи и иностранству, учествују у уређивачким одборима научних часописа, одазивају се на позиве да буду рецензенти, активни су чланови научних тела Института, Комисија и радних тела Министарства науке, технолошког развоја и иновација, те учествују у другим стручним активностима у Институту.

9. Препознатљивост департмана

Департман је иницирао идеју да се кроз праћење регионалне економије благостања оствари већа препознатљивост. Тим поводом су одржавани састанци истраживача, идентификовани индикатори и извори података. Међутим, утврђено је да недостају статистички подаци агрегације на нижим нивоима који би омогућили праћење основних показатеља благостања у областима образовања, тржишта рада, здравља и сиромаштва. Департман ће посветити активностима везаним за препознатљивост Департмана током 2024. године.

Департман за економију животне средине

1. Научни радови

Од 16 научних резултата који су предвиђени планом, објављено је 15. Такође, постоји и један резултат из категорије М36 (тематски зборник са међународне конференције), који се не налази у горе поменутој табели. Детаљније гледано, од предвиђених 5 радова из категорије М23 објављено је 6 радова у категоријама М20: 1 рад М21а; 2 рада М21; 1 рад М22 и 2 рада М23. Од 3 рада категорије М51 објављен је 1 рад, с тим што је један рад предвиђен у М51 објављен у категорији М21, а други у категорији М14. Након анализе објављених радова, уочава се да је Департман реализовао план са аспекта броја објављених резултата, уз одређене промене категорија, које су, у овом случају, биле у корист виших категорија у односу на предвиђене.

Департман планира да настави са објављивањем радова на SCI/SSCI листи, као и да учествује на реномираним научним конференцијама у земљи и иностранству. Ове активности имају за циљ да даље унапреде научну делатност Департмана и да допринесу повећању изврности у науци. И даље је потребан континуиран рад у домену планирања категорија резултата, иако квалитет научне продукције није ни на који начин

нарушен. Проблем велике опрезности у предвиђању категорија је и даље присутан, и то пре свега у M20 категорији. Предлог решења је одабир реалног часописа без бојазни од одбијања рада и објављивања у нижој категорији. Са повећањем броја послатих радова у SCI/SSCI часописе, основни планови Департмана би свакако требало да буду постигнути. Ово питање би било корисно покренути на неком од наредних састанака руководиоца департмана.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

Чланови Департмана за економију животне средине нису учествовали у реализацији пројеката Фонда за науку. Иако је Департман учествовао као носилац у пријавама за пројекте Фонда, још увек није добио позитивно оцењен пројекат.

Пројекат који је Департман претходно пријавио на позиву Фонда за науку "ПРИЗМА" (Electric Car Adoption in the Republic of Serbia - E-CARS) није прошао другу фазу евалуације, иако је позитивно оцењен од стране рецензента у првом кругу евалуације.

Како би се побољшала успешност у будућим пројектним позивима, предлаже се континуиран рад на текућим пријавама, креирање нових предлога пројеката, узимање у обзир сугестија евалуатора, сарадња са колегама из пројектне канцеларије и константно повећање броја радова објављених у научним часописима који се индексирају на SCI/SSCI листи. Додатно, пружање обука у области писања пројеката може значајно допринети побољшању шанси Департмана за успешност у пријавама за пројекте Фонда за науку.

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

Департман ЕЖС је учествовао у реализацији 4 пројекта примењених истраживања, али није био у функцији носиоца пројекта.

- 1) Три члана Департмана су у тиму пројекта "Оснаживање особа са физичким инвалидитетом за рад на даљину кроз унапређење дигиталних маркетинг компетенција (ДИ-МАРК)" Европског социјалног фонда, који финансира Европска комисија. Овим пројектом руководи Департман за дигиталну економију.
- 2) Два члана Департмана су у тиму пројекта "Студије претходне изводљивости/анализа кључних предлога пројеката туристичке инфраструктуре у Републици Србији" нарученог од стране Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Овим пројектом руководи Департман за Макроекономију.
- 3) Један члан Департмана је члан пројекта COST Action CA22124 – EU Circular Economy Network for All: Consumer Protection through reducing, reusing, repairing"; (2023-2027).
- 4) Два члана Департмана узела су учешће у реализацији пројекта "Израда студија за потребе Генералног урбанистичког плана града Чачка" који је финансиран од стране ЈКП Градац Чачак

Два члана Департмана су чланови Сектора за примењена истраживања, од ког добија значајну подршку и мотивацију за учешће на овим пројектним позивима. Департман препознаје значај ових пројеката и планира да узме активније учешће у пријавама за исте. Од сарадње са колегама из пројектне канцеларије се очекује значајна помоћ у припреми и креирању нових пројеката примењених истраживања. Овај партнерски однос допринеће побољшању шанси Департмана за успешност у пријавама за ове врсте пројеката.

4. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање
 - 1) Visegrad Fund: Shift to electric car production: national strategies in Central and Eastern Europe – почетак реализације 22. јануар 2024. године
 - 2) НИТРА: Програм билатералне сарадње Мађарска-Србија (Innovating the Road Ahead: Enhancing Competitiveness in Hungarian and Serbian Automotive Clusters) – резултати јун 2024. године
 - 3) НИТРА: Програм билатералне сарадње Србија-Немачка (Construction of an Investor-Friendly Green Portfolio) – није одобрен

Чланови Департмана учествовали су у три пријаве међународних пројеката. Све су из тематске области Департмана. За пројекат билатералне сарадње са Мађарском се очекују резултати евалуације током јуна 2024. године, док је пројекат Вишеградског Фонда прошао, и реализација ће отпочети 22. јануара 2024. године. Пројекат са Немачком није одобрен за финансирање.

Као што је већ напоменуто, континуирани рад на пријавама, уважавање сугестија евалуатора, помоћ сарадника за пројекте, уз континуирано подизање референци на SCI/SSCI и креирање заједничких референци чланова департмана требало би да доприне успеху у наредним позивима за међународне пројекте.

5. Организација научних догађаја

У организацији Института економских наука и НЕТФА истраживачког института из Мађарске, 09. и 10. октобра 2023. године у Београду одржана је 15. међународна годишња научна конференција под називом: "Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy". Чланови Департмана ЕЖС су били задужени испред ИЕН-а за целокупну организацију конференције. Научни скуп, реализован у хибридном формату, окупио је укупно 175 учесника чија су се научна интересовања базирала на питања одрживог развоја, циркуларне економије и климатских промена у домену на који начин друштва могу да остваре зелену транзицију којој теже. Уводна предавања су одржали Душан Чаркић, помоћник министра из одељења за међународну сарадњу, пројекте и климатске промене у Министарству заштите животне средине Републике Србије и Стефан Шлутер са Универзитета примењених наука у Улму, Немачка. Сама тема конференције осмишљена је са циљем анализе постојећег стања, пре свега у случају примера добрих пракси, у региону и свету, као и на који начин земље, како развијене тако и земље у развоју, виде своју улогу у процесу одрживе политике и економских процеса у будућности.

Првог дана конференције презентована су 53 научна рада у оквиру осам сесија где су се истраживања односила на проблематику одрживих пракси и политика у Европи и шире, студија из области животне средине, обновљивих извора енергије, образовања и примене циљева одрживог развоја у високошколским установама, банкарства и процене ризика, зелених обвезница, иновација и стратегија у вези са развојем циркуларне економије, до одрживих пољопривредних пракси. Све презентације су презентоване уживо, уз онлајн праћење. Други дан конференције био је фокусиран на презентације 12 радова из области одрживог економског модела како јавних тако и приватних институција, појединаца и друштва у целини.

Може се закључити да је научни скуп постигао очекивани успех. 15. међународна конференција је обезбедила успешну размену знања и експертизе у областима конференције. Ово догађај је такође омогућио успешно умрежавање између креатора јавних политика, научника, докторанада и појединаца из пословног света из преко 30 земаља широм света.

6. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

- 1) Учешће на конференцији: Научно-стручно друштво за заштиту животне средине Србије Ecologica "Green Economy in the Function of Solving Global Environmental Problems"
- 2) Учешће на конференцији: Faculty of Economics and Business Administration, West University of Timișoara, Romania "International conference TIMTED Current Economic Trends in Emerging and Developing Countries"
- 3) Учешће на конференцији: Универзитет у Београду, Технички факултет у Бору "XIX International May Conference on Strategic Management – IMCSM23"
- 4) Учешће на конференцији: Институт економских наука "The 15th Annual International Conference: Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy"
- 4) Предавач на курсу: Универзитет у Њујорку "Quant Bootcamp" Области: Напредна наука о подацима и Квантитативне финансије, Напредни ризик и портфолио менаџмент, 17.07.-20.7.2023.
- 5) Мобилност истраживача: Факултет за математику, економске и природне науке, Универзитет примењених наука у Улму, 29.10.-3.11.2023.

Чланови Департмана ЕЖС учествовали су на 4 међународне научне конференција и 1 студијском боравку у иностранству.

Иако је ово благо смањење учешћа на међународним догађајима у односу на претходну година, Департман ЕЖС је због обавеза око организовања ИЕН конференције донекле запоставио путовања на друге конференције. Међутим, у наредној години ће још већи фокус бити стављен на најрелевантније научне конференције из области економије животне средине у најширем смислу. Такође, чланови Департмана ЕЖС ће са посебном пажњом пратити могућности за студијске боравке у иностранству финансиране преко SAIGE пројекта.

7. Научна сарадња

Чланови Департмана за економију животне средине сарађивали су са колегама из Србије и иностранства кроз коауторства научних радова и заједничке пројектне пријаве. Земље из којих су колеге са којима су чланови Департмана сарађивали обухватају Румунију, Мађарску, Литванију, Словенију, Немачку, Кину, Аустрију, итд. Институције из Србије са којима је Департман сарађивао укључује Београдску банкарску академију, Факултет организационих наука у Београду, Технички факултет у Бору (Универзитет у Београду), Институт за економику пољопривреде, Економски факултет у Београду, као и Економски факултет у Суботици.

Департман је препознао значај сарадње са иностраним и домаћим колегама, и активно ће радити и у будућности на ширењу мреже сарадника.

8. Остале научне активности

Чланови Департмана су реализовали значајан број научних активности међу којима се издвајају:

- Учешће у раду Научног већа ИЕН-а.
- Чланство у Научном Друштву Економиста Србије (НДЕС)
- Чланство у Европском друштву економиста животне средине и ресурса
- Чланови Департмана учествовали су у раду Сектора за основна и Сектора за примењена истраживања.
- Рецензирање радова у великом броју научних часописа.
- Уредништво часописа Економска Анализа
- Члан Департмана ЕЖС је помоћник директора ИЕН-а за финансије.

Чланови Департмана су током 2023. године имали значајан број активности везано за рад различитих тела ИЕН-а, као и других активности везаних за научно-истраживачки рад у целини. Планирано је одржавање овог тренда и у наредним годинама.

9. Препознатљивост департмана

Департман за економију животне средине се усмерио на етаблирање и постепено јачање препознатљивости. Већи број публикација различитих категорија из уже научне области департмана континуирано доводи до веће препознатљивости Департмана у научној и стручној јавности. Такође, организација догађаја, попут ИЕН годишње конференције такође је допринела већој видљивости департмана. Континуирани рад на пројектним пријавама у средњем року би требало да донесе и прихватање, а потом и реализацију једне од пријава, које ће додатно ојачати, и у јавности додатно промовисати Департман. Такође, значајно обимније учешће на домаћим и иностраним научним и стручним конференцијама ће допринети већој препознатљивости департмана. Надаље, сарадња са домаћим и међународним академским институцијама, али и креирање нове базе са потенцијалним могућностима за сарадњу, требало би да побољша препознатљивост Департмана и његово етаблирање у области економије животне

средине. Такође, у плану је и креирање и униформисање друштвених мрежа истраживача (Research Gate, ORCID, Google Scholar), како би се повећала видљивост.

Департман за дигиталну економију

1. Научни радови

План рада Департмана за 2023. годину је успешно реализован, са 4 остварена резултата преко плана. Позитивна је чињеница да су сви планирани резултати у највишим категоријама остварени и премашени, што је у складу са стратешком оријентацијом Департмана за повећање изврности у истраживањима.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

Департман је аплицирао са пројектним предлогом "Digital and Entrepreneurial Identity of Students – Driving Forces of Serbian Competitiveness", у оквиру пројектног позива Фонда за науку Идентитети која је прошла први круг евалуације, и у другом кругу евалуације је представљена испред чланова Програмског одбора, али није одобрена за финансирање (пројекат је прошао у другу фазу евалуације, али није прихваћен за финансирање).

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

- 1) Digital Marketing Capacity Building - Empowering Persons with Physical Disabilities for Remote Work, ESF-2022-SOC-INNOV, European Commission, 01.10.2023.-30.09.2025.
- 2) Analyzing the key markets for communicating the values of the Montenegrin national brand, UNDP, Montenegro 2023.
- 3) CA19130 - Fintech and Artificial Intelligence in Finance - Towards a transparent financial industry (FinAI), COST, MC member, 14.09.2020. - 13.09.2024.
- 4) Investigating the factors which determine the adoption of mobile banking apps by youth: The case of Kuwait and Serbia; Internal seed grant Australian University, Kuwait, 2022-2023.

Департман је у 2023. години добио финансирање великог Европског пројекта DI-MARC у којем је Институт економских наука водећи партнер у конзорцијуму од 10 институција из 3 земље (Србија, Хрватска и Црна Гора). Пројекат је усмерен на развој методологије и механизма за мерење и подизање нивоа дигиталних маркетинг компетенција за рад на платформама за удаљени рад особа са инвалидитетом. Осим тога, Департман је учествовао у реализацији пројекта UNDP на тему националног брэнда Црне Горе и COST акцији посвећенох вештачкој интелигенцији у финансијској индустрији. Кроз интерни пројекат Australian University, Kuwait чланови Департмана продубљују сарадњу успостављену са овом академском институцијом, кроз публикавање заједничких радова и рад на припреми нових апликација за пројекте.

4. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање

У 2023. години није било нових пријава међународних пројеката. У плану је да током 2024. године Департман у сарадњи са партнером из Хрватске (Центар за подузетништво, Осијек) поднесе једну нову пријаву међународног пројекта у оквиру позива INTERREG Danube Seed Money Facility.

5. Организација научних догађаја

- 1) Суорганизатори: Digitalization, Innovations and Sustainability: Trends and Business Opportunities, Australian University Kuwait, 29. и 30.11.2023.
- 2) Програмски одбор међународне научне конференције "28th International Scientific Conference Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management". Ekonomski fakultet Subotica, мај 2023.
- 3) Програмски одбор међународне научне конференције "Global economic trends – challenges and opportunities". ВВА, септембар 2023.
- 4) Програмски одбор „Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy“. IEN октобар 2023.
- 5) Организациони одбор „European Society for Population Economics (ESPE)“ 15-17. јун 2023.
- 6) Организациони одбор „The Right to Digital Platform Work: Is Everybody Welcome on Board?“ 21-22. јун 2023.
- 7) Организациони одбор Националне конференције Српског удружења за маркетинг „Изазови и перспективе маркетинга“ 3 – 5. новембар 2023

Департман је учествовао као суорганизатор Конференције у Кувајту у сарадњи са Australian University, Kuwait и Central Queensland University, Australia. Конференција на тему Дигитализације, иновација и одрживог развоја која је окупила учеснике из преко 20 земаља са 4 континента, осим представљања резултата рада чланова Департмана је послужила за умрежавање и покретање заједничких иницијатива са партнерским институцијама у домену заједничких пројектних апликација и писања заједничких радова за високо рангиране часописе. Осим суорганизације конференције, чланови Департмана су учествовали у програмским и организационим одборима више међународних конференција организованих од стране институција са којима Департман има успостављену сарадњу и у организацији Института економских наука.

6. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

- 1) 15th International Conference on Education and New Learning Technologies, Dates: 3-5 July, 2023, Location: Palma, Spain EmDigital into action: an overview of the tool for assessing the digital entrepreneurial competences of university students. EDULEARN23 Proceedings, 3165-3171.
- 2) Digitalization, Innovations and Sustainability: Trends and Business Opportunities, Australian University Kuwait, Predsednik Naučnog odbora Konferencije, 29. и 30.11.2023.

- 3) University of Zagreb, Faculty of economics and Business 14th International Odyssey Conference on Economics and Business, Попеч, Истра, Хрватска
- 4) International Scientific Conference „Environmental and Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy“, Belgrade, 9-10 October 2023. Institute of Economic Sciences, Belgrade.
- 5) International Scientific Conference „Green Economy in the Function of Solving Global Environmental Problems, Belgrade, 20-22 April 2023. Naučno-stručno društvo za zaštitu životne sredine Srbije – Ecologica
- 6) Национална конференција Српског удружења за маркетинг „Изазови и перспективе маркетинга“ 3 – 5. новембар 2023
- 7) Универзитет у Загребу, кратка научна посета
- 8) Шведски институт за младе професионалце (за Западни Балкан) и Халмштад Универзитет, Шведска – 10.09.-16.09.2023.
- 9) Курс Academic writing; West University Of Timisoara, ECREB – East European Centre for Research in Economics and Business; октобар 2023-јануар 2024 (онлајн).

Чланови Департмана су учествовали у научним скуповима организованим у иностранству и у Србији, али је у наредном периоду потребно повећати број излагања на Конференцијама у иностранству, нарочито од стране млађих чланова Департмана са циљем ширења научне сарадње са сродним институцијама и појединцима, експертима у областима значајним за Департман. Осим учешћа у научним скуповима, чланови Департмана (млађи) су учествовали у кратким научним посетама и стручним усавршавањима кроз in-person и online програме. Стручно усавршавање и подизање капацитета свих чланова Департмана је од изузетног значаја за реализацију свих стратешких циљева Департмана у будућности, па су овакве иницијативе одличне, уз континуиране програме интерне едукације који се организују на нивоу Департмана.

7. Научна сарадња

- 1) Сарадње са Australian University, Kuwait, Central Queensland University, Australia, Arab Open University, Oman и Topkapi University, Turkey на заједничким истраживањима.
- 2) Ширење и јачање сарадње са партнерима у оквиру пројекта Di-MARC

Осим суорганизације научне конференције, чланови Департмана раде на интензивирању сарадње са Australian University, Kuwait кроз интерне пројекте ове институције, али и рад на заједничким апликацијама за пројекте код националног фонда за науку Кувајта (KFAS). Сарадња са овом институцијом је већ донела публикације у часописима и учешћа на конференцијама, а намера је да се са том праксом настави и убудуће. Осим Australian University, Kuwait, циљ је да се у наредном периоду интензивира сарадња и заједнички резултати кроз истраживања и са другим институцијама назначеним у претходном сегменту.

Посебан аспект научне сарадње представљају партнери на пројекту DI-MARC са којима су започете припреме на изради нове пројектне апликације која ће бити послата током 2024. године.

8. Остале научне активности

- 1) Чланство у матичном научном одбору за право, економију и политичке науке
- 2) Уређивање часописа Женско предузетништво и образовање - JWEE
- 3) Учешће у раду Центра за основна истраживања
- 4) Учешће у раду тима за медијску стратегију Института економских наука
- 5) Наставна активност
- 6) Менторство у кући
- 7) Менторства мастер радова и докторских дисертација
- 8) Рецензије радова за часописе и конференције
- 9) Учешће представника Департмана у тиму за трансформацију Института економских наука у оквиру пројекта SAGE
- 10) Чланство у Управном одбору Института економских наука
- 11) ORCA Академија – Лидерски тренинг и менторинг програм у трајању од једне године – 2022-2023. (предлог пројекта одбрањен у априлу 2023.)
- 12) Учешће у раду Дата центра Србија за друштвене науке

Осим основне научне активности из домена уске експертизе Департмана, чланови Департмана за Дигиталну економију су ангажовани на разноврсним активностима које осликавају компетенције чланова Департмана да пруже висококвалитетне услуге у ширем контексту научног рада.

9. Препознатљивост департмана

У складу са средњорочним планом за период од 3-5 година за формирање портфолија резултата рада чланова Департмана који ће допринети креирању имица респектабилног ентитета у сфери Дигиталне економије за различите категорије стејкхолдера - државу, привреду, науку, током 2023. године је почетак рада на пројекту ДИ-МАРК додатно оснажио планове Департмана у овом сегменту. Резултати реализације овог и других пројеката у комбинацији са новим иницијативама и све релевантнијим и квалитетнијим публикацијама из домена основне експертизе Департмана ће у наредном периоду допринети бољем позиционирању у регионалним оквирима и повећању препознатљивости Департмана.

Департман за економију иновација

1. Научни радови

Планом Департмана за 2023. годину предвиђено је 18, а остварено 14 научних резултата од чега су 2 у категорији М10, 4 у категорији М20, 6 у категорији М30 и 2 у категорији М50. Највеће заостајање у односу на План је у категорији радова у часописима индексираним на SCI и SSCI као последица још увек недовољног искуства чланова Департмана у погледу припреме радова на нивоу квалитета који овакви часописи захтевају, као и дугих процеса рецензије и објављивања што у значајној мери отежава процес планирања. У наредном периоду биће неопходно унапређење квалитета истраживања како би се повећао број радова у референтним часописима.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

Истраживачи Департмана у раној фази каријере аплицирали су на јавни позив Фонда за науку у оквиру Програма ПРОМИС са пројектним предлогом "Bridging the Gap Between University and Industry Sector in the Republic of Serbia". Пројекат није одобрен за финансирање.

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

У 2023. години, реализовани су следећи пројекти:

- „The analysis of the regional potential for collaboration in the ICT sector in the context of Smart Specialisation in the Western Balkans", наручилац: Joint Research Centre, European Commission, период реализације 2023
- Евалуација утицаја и квалитета програма обука у јавној управи, наручилац: Програм Уједињених нација за развој (UNDP), период трајања: 2023

Такође, три члана Департмана, укључујући руководиоца, учествовали су у реализацији „Студије привредног развоја за потребе израде ГУП Чачак" чији је наручилац ЈП Градац Чачак.

Такође, део истраживача Департмана је учествовао у реализацији пројекта „Студије претходне изводљивости/анализа кључних предлога пројеката туристичке инфраструктуре у Републици Србији", чији је наручилац ГИЗ, а период реализације 2023-2024.

4. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање

- Истраживачи Департмана аплицирали су на Horizon Europe Twinning пројектном позиву Европске комисије са предлогом пројекта "Boosting excellence in the field of research and innovation to improve policy-making". Пројекат није одобрен за финансирање.
- У сарадњи са Департманом за економију животне средине, поднета је пројектна пријава на Програм Visegrad Fund: Shift to electric car production: national strategies in Central and Eastern Europe – пројекат је одобрен за финансирање, почетак реализације 22. јануар 2024. године
- У сарадњи са Департманом за економију животне средине, поднета је пројектна пријава на Програм билатералне сарадње Мађарска-Србија (Innovating the Road Ahead: Enhancing Competitiveness in Hungarian and Serbian Automotive Clusters) – резултати се очекују у јуну 2024. године

5. Организација научних догађаја

Департман је 20. октобра 2023. године организовао Округли сто „Нови правци у креирању иновационе политике европске уније – импликације за Србију и регион“ који је окупио доносиоце одлука и релевантне представнике научне и стручне јавности, те покренуо дискусију на тему будућих праваца иновационе политике Републике Србије. Овај догађај је био од изузетног значаја за промоцију Департмана.

6. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

У 2023. години истраживачи су учествовали на следећим научним скуповима:

- 1) Годишња конференција „Регионални развој и демографски токови земаља Југоисточне Европе“, Економски факултет - Универзитет у Нишу, Ниш, Србија, јун 2023.
- 2) European Center of Sustainable Development in collaboration with CIT University, The International Conference on Sustainable Development (ICSD2023): ECONOMIC SUSTAINABILITY, Рим, Италија, 6-7 септембар 2023. година
- 3) Међународна научна конференција TIMTED, West University of Timisoara, Faculty of Economics and Business Administration ECREB – East European Centre for Research in Economics and Business, Темишвар, Румунија, јун, 2023. година
- 4) Годишња међународна ИЕП конференција, Институт за економику пољопривреде, Београд, децембар 2023. година
- 5) Годишња међународна ИЕН конференција, Институт економских наука, Београд
- 6) октобар 2023. година
- 7) Годишња конференција: Стратегијски менаџмент и системи подршке одлучивању у стратегијском менаџменту, Економски факултет у Суботици, Суботица, мај 2023. година

7. Научна сарадња

У току 2023. године, научна сарадња је реализована са различитим институцијама и то кроз следеће активности:

- Учешће у раду Одбора за друштвене и хуманистичке науке - у оквиру Савета за сарадњу науке и привреде Републике Србије;
- Реализацију Студије привредног развоја за потребе израде ГУП Чачак са Институтом за архитектуру и урбанизам Србије;
- Координацију рада Савета института из области друштвених наука – радне групе за праћење Програма развоја друштвених наука 2022-2024. године;

8. Остале научне активности

Чланови департмана учествовали су у реализацији следећих научних активности:

- Двогодишња евалуација Програма рада и развоја ИЕН – Стратегија '25;

- Рецензије радова за часописе: Economic Analysis, Women's Entrepreneurship and Education, Applied Economics incorporating Applied Financial Economics, Economics of Agriculture;
- Рецензија радова за тематски зборник „Нови правци у креирању иновативне политике Европске уније - Импликације за Србију и регион", Институт економских наука, Београд, 2023;
- Уређивање часописа Economic Analysis, Институт економских наука, Београд;
- Учешће чланова Департмана у раду Управног одбора, Колегијума и Научног већа ИЕН;
- Руковођење Сектором за основна истраживања;
- Учешће чланова Департмана у раду Сектора за основна истраживања, Сектора за примењена истраживања;
- Учешће чланова Департмана у раду Тима за трансформацију Института економских наука у оквиру SAIGE пројекта;
- Учешће у реализацији активности програма Ментор у кући;
- Ангажовање у извођењу наставе на основним и мастер студијама - Факултет за банкарство, осигурање и финансије - Београдска банкарска академија, Факултет за културу и туризам, Универзитет Доња Горица (UDG), Факултет за пројектни и иновациони менаџмент.
- Чланство у Научном друштву економиста Србије.

9. Препознатљивост департмана

Видљивост Департмана током 2023. године унапређена је спровођењем следећих активности:

- Организовање Округлог стола „Нови правци у креирању иновационе политике европске уније – импликације за Србију и регион”;
- Активно учешће чланова Департмана на научним скуповима – конференције, округли столови, радионице;
- Учешће чланова Департмана у креирању пројектних пријава и реализацији пројектата;
- Интензивна сарадња и умрежавање са другим научноистраживачким институцијама (појединцима) у истој или сродној области истраживања;
- Ширење мреже потенцијалних партнера и успостављање сарадње са представницима привреде.

Департман за економску историју и теорију

1. Научни радови

Као резултат конзервативнијег приступа у планирању са циљем избегавања преамбициозних планова који на крају године не могу да буду реализовани, Департман је у 2023. години остварио изузетно задовољавајуће резултате, односно број објављених радова је далеко изнад планираног, упркос одређеним отежавајућим околностима.

Наиме, одређени број планираних резултата (1xM22, 1xM41) није реализован услед престанка запослења у ИЕН једног члана Департмана, као и одустајања од организовања конференције ДЕИТ у оквиру које је планирано 5 резултата у категорији М34. Реализацији Плана рада делом је допринео долазак једног истраживача у Департман у октобру 2023. године. Укупна оцена у датим околностима је више него задовољавајућа, будући да, упркос мањим променама, број објављених радова и њихове категорије, превазилазе План. Такође, у току 2023. године значајно је побољшана радна атмосфера, као и мотивисаност чланова како за сопствени рад, тако и за активно учешће у активностима ДЕИТ и ИЕН у целини, што представља важну основу за унапређење рада и повећање броја објављених радова.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

Истраживач Департмана је координатор тима испред ИЕН, члан пројектног тима, руководиоца потпројектних задатака у оквиру пројекта "Empowering Participation in Culture and Architecture" - ЕРІСА који се финансира од стране Фонда за науку. Пројекат ЕРІСА жели да оснажи концепт партиципације, како у теорији, тако и у пракси с идејом да се учини посвећен корак ка развоју демократског и одрживог друштва и унапређењу квалитета живота. Факултет драмских уметности је носилац пројекта, а у реализацији учествују Факултет ликовних уметности у Београду, Факултет за спорт и психологију, Архитектонски факултет у Београду и Институт економских наука у Београду (<https://epica.rs/>).

Чланови департмана у сарадњи са Департманом за економију животне средине, припремили су пријаву за позив Фонда за науку PROMIS 2, под називом "Technology Transfer in Serbian Automobile Industry" (TECHAUTO) у којем је ИЕН требало да буде носилац, уз сарадњу са Институтом за европске студије и Филозофским факултетом у Београду. Основни циљ пројекта био је да на основу анализе историјског искуства у развоју аутомобилске индустрије и културе на простору Србије и Југославије, формулише одговарајуће закључке и предлоге јавних политика у светлу очекиване технолошке промене у аутомобилској индустрији и преласку на производњу и употребу електричних аутомобила, а које би имале универзални карактер. Од пројекта се одустало будући да један од младих истраживача (стипендиста Министарства) није испуњавао административне услове за учешће на пројекту. У плану је да се овај пројекат даље развије и да се евентуално нађу други извори финансирања.

Такође, члан Департмана аплицирао је са пројектним предлогом "Socio-economic aspects of strengthening volunteerism in Serbia" – VoluntIEN) на јавном позиву за пројекте грађанских научних истраживања, ЦПН и Министарства науке, технолошког развоја и иновација. Пројекат није одобрен за финансирање.

Општа оцена рада Департмана у овом сегменту је задовољавајућа иако постоје солидне основе и велики простор за даље унапређење активности. Међутим, као последица начина досадашњег рада Фонда за науку, а пре свега неизвесности у погледу расписивања позива и других процеса рецензије, чланови нису мотивисани да аплицирају на пројектне позиве у наредном периоду. Наравно, у случају да било ко од истраживача

добије позив за учешће на неком од националних пројеката или развије сопствену идеју, имаће сву неопходну подршку ИЕН-ДЕИТ. У протеклој години интензивно се радило на формирању тимова у оквиру ДЕИТ. На пример, тренутно су сви чланови ДЕИТ активно ангажовани на припреми пројекта за позив Фонда за науку ДИЈАСПОРА 2023, који поред сарадње са иностранством доноси и међудепартаманску сарадњу. Иако је реализација ове активности у току, може се сматрати једним од резултата развоја ДЕИТ у 2023. години, а у складу са Планом трансформације у оквиру пројекта SAIGE.

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

У 2023. години, истраживачи су учествовали у реализацији следећих пројеката:

- Студије претходне изводљивости/анализа кључних предлога пројеката туристичке инфраструктуре у Републици Србији, финансиран од стране ГИЗ, 2023-2024.
- Америчка историја у учионици: Американизација Србије у Хладном рату, носилац пројекта Филозофски факултет у Београду, Центар за америчке студије, финансиран од стране Амбасаде САД, 2022 – 2023.
- Decolonizing Degrowth – beyond the Eurocentric Western nature of conceptualizations and movements (2022 - 2024), University of Łódź, Poland
- COST Action: Decolonizing Development (19129), Decolonizing research, Decolonizing teaching, Decolonizing practise, члан Департамана је МС за Србију и члан три радна пакета
- "Re-writing the Constitutional History of the NPT," Carnegie Corporation of New York, International Security Program – пројекат је у завршној фази, формално трајање пројекта 2019-2023.

Департаман има потенцијал да представља огромну компаративну предност ИЕН у односу на друге НИО у земљи (можда једини изузетак представља ИФДТ), будући да осталим истраживачким департаманима ИЕН може да понуди стручне анализе и подршку у различитим областима и одговарајућем обиму на великом броју потенцијалних пројеката примењених истраживања. Таква врста сарадње се, до сада, није остварила. У овом тренутку, могуће решење је наставак промовисања сарадње између департамана.

- Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање
- 1) Horizon 2022 Towards a sustainable wellbeing economy: integrated policies and transformative indicators. Број пројекта: 101094211
 - 2) Horizon 2020, China, Law and Development. Број пројекта: 803763

Активних пријава за међународне пројекте у 2023. години није било осим када је реч о пријавама истраживача за индивидуалне истраживачке пројекте и стипендије које су на високом нивоу. Ово је област у којој је неопходно подизање нивоа активности, на чему ће се радити у наредном периоду.

4. Организација научних догађаја

- У периоду између 2. и 3. марта 2023. године ДЕИТ је у сарадњи са Leibniz Institute for East and Southeast European Studies (IOS) из Регензбурга организовао међународну радионицу Migration and Development: Between Wishful Thinking and Practical Results као прва активност у оквиру пројекта Transnational Families, Farms and Firms: Migrant Entrepreneurs in Kosovo and Serbia from the 1960s to today – TraFFF
- XV International IES Scientific Conference Environmental & Energy Economics: Climate Change Mitigation and Adaptation, Green Transition, Circular Economy, 09.10.2023-10.10.2023, чланство у Програмском одбору

Постоји простор за проширење активности у овом сегменту рада, али истовремено треба нагласити да овај вид активности није примаран за ДЕИТ, будући да организација оваквих догађаја захтева озбиљан и дуготрајан ангажман истраживача, а првенствени резултат је умрежавање, у чему су истраживачи ДЕИТ већ постигли висок ниво. Фокус у наредном периоду ће бити на изради радова виших и високих категорија, учешћу на међународним конференцијама, као и пријави домаћих и међународних пројеката. У складу са тим, активности везане за реализацију научних догађаја ће се реализовати према интересовањима и иницијативама појединих истраживача или тимова истраживача уколико се постигне договор око заједничке теме.

5. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

Чланови ДЕИТ су учествовали на 8 међународних и 2 националне конференције у току 2023. године, с тим што је на неким конференцијама учествовало по двоје истраживача ДЕИТ истовремено (годишња конференција ИЕН, на пример), са укупним просеком од нешто испод 3 активности по члану департмана, само када су научне конференције у питању.

Осим наведених конференција, сви истраживачи ДЕИТ су били ангажовани на неколико различитих активности (пленарна предавања, истраживачке стипендије, студијска путовања и слично) у земљи и иностранству. Овај ниво активности се може даље унапредити, али већ сада представља чврсту основу за проширивање и подизање нивоа сарадње, са фокусом на пријаве међународних пројеката. Детаљи о успостављеној сарадњи у различитим облицима, као и списак институција могу се видети у наредној секцији. Листа институција са којима су остварени контакти је много шира, овде су наведени примери чврсте и/или трајне сарадње.

6. Научна сарадња

У 2023. години успостављена је или даље развијана сарадња са следећим научним институцијама:

- Leibniz Institute for East and Southeast European Studies (IOS) из Регензбурга. Научна сарадња успостављена потписивањем одговарајућег Меморандума са ИЕН
- Woodrow Wilson Center for Scholars, Вашингтон, САД
- Универзитет у Оксфорду

- Институт за политичку екологију у Загребу
- Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije Koper (ZRS Koper)
- Универзитет Јурај Добрила у Пули, Центар за културолошка и повијесна истраживања (ЦКПИС).

7. Остале научне активности

Истраживачи су учествовали у реализацији следећих научних активности:

- Рад на монографији посвећеној 65. годишњици ИЕН (истраживање и писање одељка о историјском развоју Института), фебруар-мај 2023.
- Учешће у активностима везаним за евалуацију Стратегије 25.
- Учешће у Тиму за трансформацију ИЕН
- Разне друге активности (уређивање часописа, предавања по позиву, менторство у кући и слично)

Најзначајнија активност односи се на гостујуће предавање члана Департмана на ZRS Koper у оквиру серије гостујућих предавања ЕРЦ пројекта OPENBORDERS: Cold War Europe Beyond Borders. A Transnational History of Cross-Border Practices in the Alps-Adriatic area from World War II to the present (ERC 2021 Advanced Grant funding scheme / ERC Grant Agreement n. 101054963; <https://erc-openborders.eu/activity/a-cable-too-far-how-slovenia-seceded-from-the-yugoslav-electric-grid-in-1970/>). Постоји простор за проширење, али је извесно да ће се то десити кроз реализацију, одржавање и проширивање већ успостављене међународне сарадње која је на одличном нивоу.

8. Препознатљивост департмана

Препознатљивост департмана је још увек на релативно ниском нивоу чему су допринеле и промене у чланству и програмским активностима. С друге стране, може се говорити о препознатљивости појединачних истраживача у својим областима која је имала изузетан раст у 2023. години. Ово свакако није довољно и на томе треба даље радити, али представља добру основу за унапређење активности у том правцу. Када је реч о појављивању у медијима, Марко Миљковић је реализовао значајне активности у земљи и иностранству, са великим бројем интервјуа и учествовањем у разним телевизијским емисијама. Такође, забележене су и активности Александра Матковића на друштвеним мрежама и разним интернет порталима. Овај ниво активности ће се у наредном периоду свакако повећати. Коначно, радиће се на припреми и пријави заједничких пројеката истраживача или тимова истраживача ДЕИТ у случају да се одговарајући позиви појаве, а у складу са препорукама SAIGE.

4.3. КАБИНЕТ ДИРЕКТОРА

Кабинет директора чини 7 запослених у ИЕН као и 3 ангажоване особе на основу уговора о допунском раду, односно уговора о делу, и то за потребе спровођења активности Интерне ревизије, домар, као и за чишћење просторија. Кабинет директора чине секретаријат, рачуноводство, портир, инфо и интернет центар, као и библиотека.

Инфо и интернет ради уз подршку фирме Авана са којом Институт има потписан годишњи уговор. За потребе помоћи у раду рачуноводства од 2022. године део послова књиговодства је пренет на агенцију Лист. Континуирану помоћ раду Института редовно нуди и адвокатска канцеларија Стефановић.

Планирана адаптација канцеларије 203 је одложена за 2024. годину.

Током 2023. године обезбеђен је проширени систематски преглед за све запослене преко дома здравља Визим.

5. УЧЕШЋЕ У РАДУ ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

Институт економских наука учествује као један од оснивача у друга два правна лица и то у Београдској банкарској академији и Регионалној агенцији за развој и европске интеграције. У исто време Институт је један од оснивача Заједнице института Србије (ЗИС), иако у њој не остварује оснивачка права пошто је Заједница оформљена као удружење грађана.

У току 2023. године није било значајне промене интензитета сарадње између ИЕН и ББА. Спроведене следеће активности током 2023. године:

- Током године је смањен број предавача Института ангажованих на ББА.
- Један истраживач Института су ангажована у докторским комисијама, а један истраживач је ангажован и као Ментор за докторанта запослену на Институту.
- Институт није добио нити један извештај о одржаним седницама Савета ББА, због чега нису именовани представници за нови сазив.

На седницама Управног одбора је размотрена потребу наставка учешћа ИЕН као оснивача у ББА. Закључено је да се треба проверити да ли је потребна сагласност оснивача за промену статуса.

Крајем 2023. године је започет рад на заједничком пројекту у склопу ЕУ програма ЕСФ+ са РАРЕИ на основу пријаве из 2022. године. Од 2018. године 50% остварене добити се дели оснивачима у складу са учешћем у власништву.

Институт економских наука је један од оснивача ЗИС-а. Заједница је Законом препозната као значајан партнер у научном сектору у Србији. Седиште заједнице је враћено 2015. године у зграду у Змај Јовиној 12, у којој је и почела са својим радом. Од повратка ЗИС у зграду повећан је број чланова заједнице за 16, те је остало само неколико Института који нису чланови. На овај начин је обезбеђена далеко већа видљивост ИЕН и свету науке у Србији. Представник ИЕН др Јован Зубовић, као члан председништва ЗИС, средином 2020, изабран је за члана председништва ЗИС за период од 4 године. У исто време је изабран и за потпредседника ЗИС за ДХ поље. На предлог ЗИС др Јован Зубовић је именован за члана Комисије за стицање научних звања матичног Министарства.

6. ЗАПОСЛЕНИ У ИНСТИТУТУ

Основне интерне ресурсе ИЕН чине запослени.

У сталном радном односу у децембру 2023. године у Институту је запослено 46 лица, од тога:

- Научни саветник	4
- Виши научни сарадник	6
- Научни сарадник	22
- Истраживач сарадник	7
- Истраживач приправник	0
- Технички сарадници и администрација	7

Докторске дисертације одбранили су:

- Др Јелена Бановић, 29.12.2023.

Следећи истраживачи су напредовали у звањима:

- Др Исидора Љумовић, научни саветник, 28.02.2023.
- Др Исидора Бераха, виши научни сарадник, 28.02.2023.
- Др Михајло Ђукић, реизбор научни сарадник, 21.03.2023.
- Др Лазар Живковић, научни сарадник, 18.05.2023.
- Др Александра Брадић-Мартиновић, реизбор виши научни сарадник, 24.05.2023.
- Др Јелена Миновић, научни саветник, 12.07.2023.
- Др Елена Јовичић, реизбор научни сарадник, 29.08.2023.
- Др Марко Владисављевић, виши научни сарадник, 22.12.2023.
- Др Душко Бодрожа, реизбор научни сарадник, 26.12.2023.

Следећи истраживачи су засновали радни однос:

- Др Дијана Штрбац, научни сарадник, 01.02.2023.
- Др Лазар Живковић, истраживач сарадник, 01.02.2023.

У Кабинету директора, за обављање административних, стручних и техничких послова засновали су радни однос:

- Катарина Јовановић, стручни сарадник за пројекте, 01.07.2023.
- Драгана Пантелић, пословно-технички секретар, 09.10.2023.

Одлазак у старосну/превремену пензију:

- Весна Пејовић, пословно-технички секретар, 10.09.2023.
- Јасна Костић, финансијски референт, 30.11.2023.

Крајем децембра 2023. године организована је представа у згради ИЕН поводом дочека Нове 2024. године, а родитељи добили средства за пакетиће за сву децу до 15 година старости, што је финансирано из средстава за режијске трошкове Института.

7. АКТИВНОСТИ НА ИЕН

7.1 КАБИНЕТ ДИРЕКТОРА

Процес трансформације у Институту економских наука који се реализује кроз пројекат Светске Банке *Serbia Accelerating Innovation and Growth Entrepreneurship Project (SAIGE)*, уз подршку Министарства науке, технолошког развоја и иновација, ресурсе ИЕН усмерио је ка реализацији и достизању циљаних вредности показатеља трансформације. У 2023. години ИЕН је планирао реализацију 15 циљева из Плана трансформације. Успешно је реализовано 11 циљева, 2 циља су наставила да се реализују у 2024. години, док се од реализације 2 циља одустало. Током 2023. године, између осталог, именовани су чланови тима за трансформацију као и чланови Међународног саветодавног научног одбора (МСНО), дизајнирана је и пуштена у рад нова веб страница, ангажован је *Project Officer*, спроведена је анализа тражње за знањем и експертизом ИЕН-а, унапређени су интерни научни критички семинари, похађане су ЕУТА обуке, развијен је план мобилности (*study visit* интерни конкурси) и спроведена је евалуација стратегије ИЕН-а. Две преостале иницијативе, са чијом реализацијом се наставило у 2024. години, одnose се на развој и усвајање Политике људских ресурса и стварање пута за препознавање ИЕН-а као центра изврности. Два циља која су напуштена укључују отварање канцеларије у Новом Саду и запошљавање нових истраживача у овој пословници. Од отварања канцеларије у Новом Саду се одустало након неуспешног покушаја да се обезбеди простор кроз конкурс Научно-технолошког парка у Новом Саду и одбијања пријаве ИЕН-а.

Процес трансформације ојачао је тимски рад и подстакао здраву интерну конкуренцију у смислу броја објављених научних радова у међународним часописима (WoS, Scopus), развоја међународне сарадње, броја поднетих пројектних предлога и броја пројеката одобрених за финансирање. О ефикасности реализације целокупног процеса сведоче резултати, који су у значајној мери бољи од унапред дефинисаних циљаних вредности показатеља трансформације за 2023. годину. Број радова у међународним часописима у 2023. години је већи (24 = 17 WoS + 7 Scopus) у односу на циљану вредност (16). Такође, у односу на планиран (2) већи је и број финансираних пројеката из не-европских фондова (4) као и број финансираних пројеката из европских фондова (5 од 3). Једино је у случају броја поднетих пројектних пријава на конкурсима Фонда за науку забележена нижа вредност од планиране што је у значајној мери последица броја отворених конкурса и чињенице да су у дефинисаној циљаној вредности поднетих пријава (7) укључени пројекти чија је реализација у току.

Табела: Вредности одабраних индикатора у првој години процеса трансформације, 2023.година

Индикатори трансформације	Дефинисане вредности за прву годину процеса трансформације	Остварене вредности у 2023. години
Годишњи број радова у међународним часописима (WoS, Scopus)	16	24

Годишњи број поднетих пријава на конкурсе Фонда за науку и Фонда за иновациону делатност	7	2
Укупан број пројеката финансираних из неевропских фондова	2	4
Укупан број пројеката финансираних из европских фондова	3	5

Извор: Исечак из ИЕН Annex 2 – Tables with targets and milestones

Поред 5 пројеката финансираних из ЕУ фондова и 4 пројекта која се финансирају из неевропских фондова, ИЕН је обезбедио још 7 финансираних пројеката (3 пројекта чији су финансијери из групе Влада, *NGO* и међународне организације и 4 пројекта Фонда за науку). Такође, поред 2 пројектне пријаве Фонду за науку, ИЕН је у 2023. години поднео још 4 пројектне пријаве код ЕУ фонда и 2 пројектне пријаве код осталих међународних фондова. Постигнути резултати, који превазилазе очекивања дефинисана Планом трансформације, у значајној мери последица су успостављања нове организационе структуре ИЕН и оперативног рада који се спроводи кроз два сектора о којима је постојала визија још 2021. године када је усвојена Стратегија`25.

У циљу стварања услова потребних за постизање истраживачке изврности, знања и иновација високе вредности и њиховог трансфер у привреду и друштво, у процесу трансформације, ИЕН ће наставити да активно сарађује са ресорним Министарством и другим институцијама. ИЕН ће кроз процес трансформације бити у прилици да обезбеди инпуте неопходне за унапређење релевантног институционалног оквира на националном нивоу. За помоћ у имплементацији плана трансформације ИЕН-а, именовани су Међународни институционални консултант и Национални институционални консултант. Консултанти доносе вишегодишње међународно и домаће искуство у управљању истраживањем и развојем и фокусирају се на пружање стратешких смерница ИЕН у процесу трансформације. За потребе подршке процеса трансформације у плану је редовно одржавање састанака и спровођење заједничких активности са члановима МСНО. Улога чланова МСНО-а је да саветује ИЕН о томе како да постигне већи краткорочни и дугорочни успех на релевантним домаћим, европским и међународним тржиштима. Унутар ИЕН процес трансформације се спроводи уз подршку Тима за трансформацију. Улога тима за трансформацију је да активно пружа подршку имплементацији ИЕН Плана за трансформацију кроз припрему потребних информација, материјала и комуникацију са запосленима.

На путу ка достизању визије о регионалном центру изврности у локално и међународно релевантним областима економских наука са снажном позицијом у Европском истраживачком простору, ИЕН, у склопу процеса трансформације, у наредној пословној години планира реализацију следећих активности: јачање компетенција у области финансијског управљања ЕУ пројектима, развој и имплементацију политике људских ресурса, унапређење Стратегије медијске комуникације и креирање Књиге стандарда са визуелним идентитетом, екстерну евалуацију научних и стручних часописа, имплементацију мера одрживости за Дата Центар Србија и иницирање процеса успостављања Центра изврности за евалуацију јавних политика, усвајање Правилника о заштити интелектуалне својине, наставак студијских путовања кроз интерне позиве и расписивање интерних позива за *SEED* и *Proof of concept (PoC)* који се финансирају кроз *SAIGE*.

Визија трансформације Института економских наука је да постане регионални центар изврности у локално и међународно релевантним областима економских наука са снажном позицијом у Европском истраживачком простору, у складу са постојећом визијом ИЕН усвојеном у Стратегији '25.

Анкета запослених - У току јула месеца 2023. године спроведена је девета анкета међу истраживачима ИЕН о условима рада на Институту. Просечна вредност добијених резултата је приказана у табели (напомена 1- најлошије 7- најбоље):

Питање	2021	2022	2023
Услови рада у ИЕН (инфраструктура) су добри	6.0	6.4	6.3
Услови рада (међуљудски односи) су добри	5.1	4.4	4.5
Капацитет истраживачког особља је висок	5.2	5.0	4.8
Квалитет радних тимова је добар	4.9	5.1	4.9
Административно особље квалитетно обавља свој посао	5.6	5.6	5.9
Обим посла није превелик	5.2	4.8	5.0
Висина зараде одговара обиму посла	5.7	5.2	5.0
Зарада се исплаћује редовно и благовремено	6.8	6.9	6.9
Финансијска подршка за истраживање је довољна за квалитетан рад	5.2	5.5	5.4
Обезбеђен је рад на изазовним активностима	5.2	5.5	5.7
Дисперзија пословних активности је довољно широка	5.4	5.5	5.8
Могућност умрежавања (Networking) је добра	5.1	5.3	6.0
Фирма подржава креативност, иновације и стално унапређење	6.0	5.9	5.9
Стална обука запослених је задовољавајућа	5.2	4.8	5.5
Сарадња са партнерима у земљи је добра и корисна	4.5	5.0	4.7
Сарадња са партнерима у иностранству је добра и корисна	4.8	4.7	5.0
Сарадња са ББА је добра и корисна	4.4	4.5	4.0
Сарадња са Министарством за науку је квалитетна	5.1	5.6	5.5
Сарадња са осталим државним органима је задовољавајућа	4.5	4.7	4.8
Конкуренција нема велики утицај на рад ИЕН	4.5	5.1	4.9
Процедуре и политике на ИЕН у јасне и свеобухватне	5.8	5.6	5.8
Запосленима су јасно представљени стратешка оријентација и циљеви	6.1	6.3	6.1
Комуникација међу запосленима у ИЕН је добра	5.2	4.8	4.7
Фирма је флексибилна према личним и породичним обавезама	6.6	6.5	6.4
Запослени су поносни на запослењу у ИЕН	6.0	6.3	6.1
Мотивисаност запослених је на високом нивоу	5.2	5.3	4.9
Задовољан/задовољна сам својим статусом у фирми	6.4	6.5	6.2
Верујем да ћу радити на ИЕН за 5 година	6.2	6.6	6.2
Просек	5.42	5.48	5.46

На основу истраживања из ранијих година реализоване су одређене корекције у раду кабинета и осталих органа института. Резултати остварени у 2023. години су на нивоу резултата претходне две године. Ови резултати су у великој мери узети у обзир приликом реализације процеса трансформације ИЕН. Током 2022. године знатно је опала оцена у вези са међуљудским односима, што се наставило и у току 2023. године. Из тог разлога је посебна пажња посвећена у делу процеса трансформације института који се тиче управљања људским ресурсима.

На прослави годишњице Института 5.12.2023. године додељене су две награде за научни допринос, по трећи пут на основу методологије за оцену истраживача успостављене 2021. године. Награда Ана Јашко, за највећи допринос младих истраживача је додељена Бобану Недељковићу Ма, награда за најбољег истраживача др Томислав Поповић је додељена др Ивани Домазет, а награда за животно дело Весни Пејовић.

На дан прославе годишњице института додељене су и јубиларне награде на Институту.

Предавања / интерне обуке - организација интерних обука и предавања се у 2023. години пре свега заснивала на обукама везаним за презентационе вештине, као и већи број обука које се одржавају у склопу трансформације института.

Организација онлајн програма средњег и напредног конверзацијског енглеског језика је настављена и током 2023. године.

Међународна и домаћа сарадња - ИЕН је током 2023. године потписао два нова уговора о пословној сарадњи.

1. INESAN, s.r.o, Prague, Czech Republic, 01.02.2023.
2. Leibniz Institute for East and Southeast European Studies, Regensburg, Germany, 12.01.2023.
3. Службени гласник, Београд, 24.11.2023.
4. Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак“, 08.09.2023.

Општа акта – Током 2023. године је спроведена додатна провера и усаглашавање општих аката ИЕН:

- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова Института економских наука број 826/2016-5 од 13.01.2023. године
- Правилник о издавачкој делатности Института економских наука број 27/3 од 02.02.2023. године
- Правилник о заштити података о личности број 82 од 06.03.2023. године
- Правилник о организовању и накнади трошкова службеног путовања Института економских наука број 219/4 од 16.06.2023.
- Правилник о етичности у истраживању Института економских наука број 262/2 од 03.08.2023. године

- Правилник о начину евидентирања, заштите и коришћења електронских докумената, број 270 од 03.08.2023. године
- Програм развоја научноистраживачког подмалатка Института економских наука за период 2023-2027. број 318/2 од 06.10.2023. године
- Правилник о стицању и расподели сопствених прихода у Институту економских наука број 359/1 од 06.11.2023. године
- Процедура за управљање пројектима у Институту економских наука број 423 од 05.12.2023. године
- Пословник о раду Научног већа Института економских наука број 426/2 од 07.12.2023. године
- Правилник о наградама и признањима за резултате научноистраживачког рада број 441 од 13.12.2023. године
- Правилника о раду Института економских наука број 453 од 22.12.2023. године

Судски спорови ИЕН:

Предмет	Одлуке суда	Ток поступка
Марко Мало-вић - ИЕН 1 П1 бр. 997/18	Тужба за поништај Анекса уговора о раду -Пресуда Првог основног суда у Београду, П-997/18 од 18.06.2021. године којом се усваја тужбени захтев тужиоца да се поништи анекс уговора о раду број 467/2009-3 од 18.01.2018, као незаконит. -Апелациони суд у Београду донео је Пресуду Г.ж. 1057/22 од 16.09.2023. (достављена ИЕН дана 12.01.2024.)	-Институт је 14.07.2021. године уложио жалбу на првостепену пресуду Првог основног суда у Београду, П-997/18 од 18.06.2021. -Апелациони суд у Београду донео је Пресуду Г.ж. 1057/22 19.09.2023. године којом се одбија као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду. -Институт је 12.02.2024. уложио Ревизију Врховном касационом суду у Београду на пресуду Апелационог суда у Београду.

У раду **Дата центра Србија за друштвене науке (ДЦС)** реализоване су следеће активности:

- Учешће на два интерна пројекта:
 - DMEG & DAG activities (Data Management Expert Guide i Data Archival Guide)
 - Journal Outreach који трају од 2023-2024. године,
- Присуствово на онлајн XIX састанку Форума пружаоца услуга (CESSDA ERIC Service Provider Forum) који је одржан 19. и 20. априла 2023. године.
- Присуство на онлајн IV Састанку директора (Directors Meeting) CESSDA ERIC који је одржан 21. јуна 2023. године

- Присуство на онлајн XII састанку Генералне скупштине CESSDA ERIC који је одржан 22. јуна 2023. године.
- Присуство на онлајн XX састанку Форума пружаоца услуга (CESSDA ERIC Service Provider Forum), 18. и 19. октобра 2023. године.

Дигитални репозиторијум радова - ИРИЕС - Током 2023. године, настављен је рад на дигиталном похрањивању свих научноистраживачких резултата истраживача Института, реализованих у склопу пројеката финансираних од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација. Унето је 98 нових јединица које су објављене у 2023. години, а које су израдили запослени истраживачи. Током календарске године, забележено је скоро 34.000 преузимања публикација доступних кроз репозиторијум.

У репозиторијум је унето 1706 радова из периода 2011-2024. (закључно са 14.3.2024), који су имали преко 330.000 преузимања из целог света.

Open Journal System је у току 2023. функционисао без застоја и омогућио је публикавање свих електронских публикација ИЕН. Током године, на платформи су објављене 2 монографије, 2 зборника апстраката и 1 зборник научних радова.

База радова истраживача је у току 2023. функционисала неометано. Евидентиран је унос 138 објављених радова истраживача.

Мрежна инфраструктура - Током године редовно је одржаван Microsoft 365 Exchange сервер.

Веб презентација - Веб презентација ИЕН, на url: www.ien.bg.ac.rs била је доступна током целе године. У току су завршне припреме на изради новог сајта Института.

8. МЕДИЈСКА КОМУНИКАЦИЈА ИЕН

Стратегија медијске комуникације ИЕН као развојни документ има за циљ да дефинише комуникацијске активности које треба спровести са циљем успостављања и одржавања међусобног разумевања између ИЕН-а и окружења. У складу са планираним активностима, у току 2023. године реализоване су следеће активности:

- У другом кварталу 2023. године, процес редизајнирања постојећег сајта ИЕН је реализован. Циљ процеса је био да се савременим дизајнерским решењем обезбеди повећање видљивости резултата рада ИЕН, унапреди корисничко искуство и комуникација са циљним аудиторијумима. Нови дизајн сајта омогућава корисницима лакше сналажење, практичнији приступ значајним информацијама, те подстиче интеракцију.
- Поводом обележавања 65 година рада ИЕН, приређена је и публикована монографија.
- Као и у претходном периоду, настављена је сарадња са представницима релевантних медија у Србији, са циљем информисања креатора јавних политика и

доносиоца одлука, као и шире јавности о значају научно-истраживачких резултата ИЕН.

- Успостављени су нови контакти са представницима медија у Србији, при чему се константно улажу напори у погледу унапређења тих односа. У складу са новооствареним контактима, ИЕН база релевантних медија у Србији је проширена.

Анализа учинка публикованог садржаја на друштвеним мрежама ИЕН

За потребе мерења резултата комуникацијских активности ИЕН, примењују се различите метрике и показатељи, као што су:

- Посете (број посета на веб-сајту, број прегледаних страница, стопа раста посећености сајта у односу на претходну годину);
- Број пратилаца и ангажовање на друштвеним мрежама;
- Број интервјуа и новинских чланака/медијских гостовања.

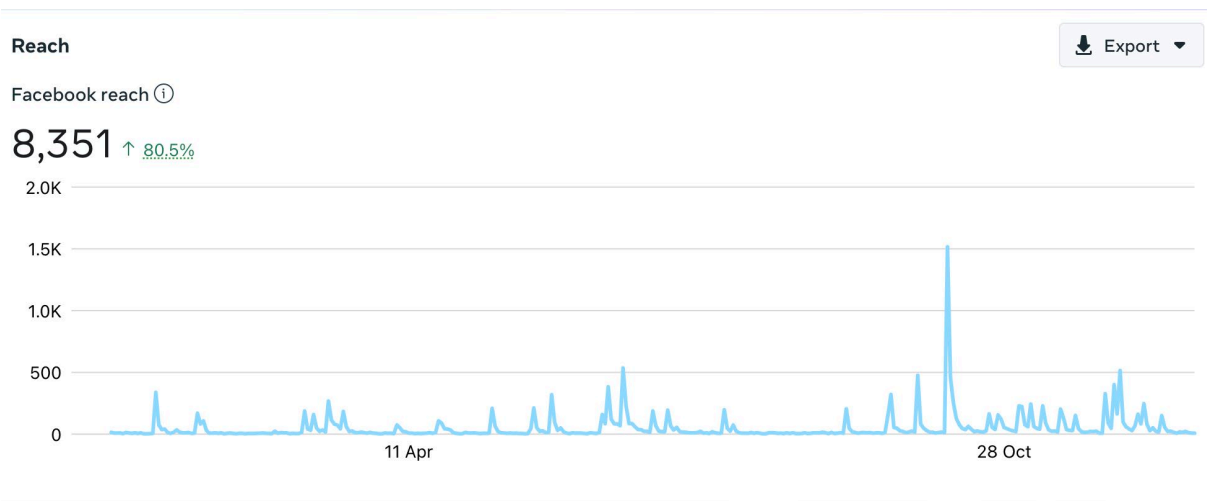
Месечне посете сајту ИЕН, према подацима из октобра 2023. године износиле су око 20.000, док је укупан број посета за период од новембра 2022. године до октобра 2023. године износио око 90.000. Подаци су преузети путем аналитичког алата уграђеног на веб-сајту ИЕН. Када је реч о месечним посетама по страници веб-сајта ИЕН, највећи број посета имале су следеће странице:

Страница	Број посета
Скупови	679
Истраживачи	385
Пројекти	334
О нама	333
Области истраживања	150
Контакт	115
Публикације	39

Анализом ових показатеља, стиче се увид у степен ефикасности предузетих активности медијске комуникације у привлачењу пажње и ангажовању циљног аудиторijума, те се омогућава праћење промена током времена и идентификација области које захтевају унапређење. Кроз континуирано мерење и евалуацију, постиже се висок ниво прилагођености и оптимизације дефинисане стратегије медијске комуникације ИЕН.

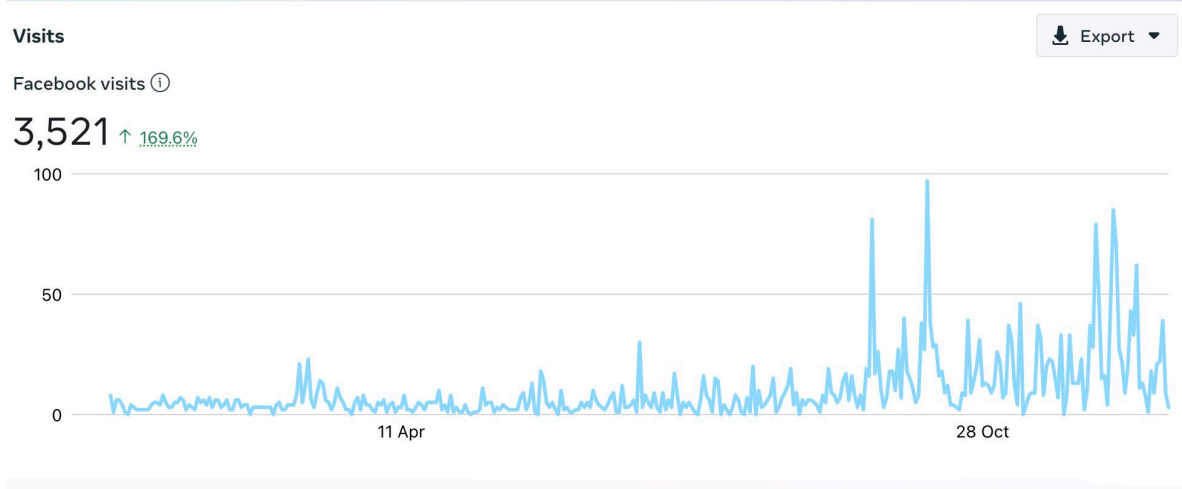
Статистичким показатељима који упућују на успешност комуникације путем друштвене мреже *Facebook*, генерисани су путем аналитичког алата *Meta Business Suit*. Досег објава у периоду од 01. јануара 2023. до 31.12.2023. године износио је 8,351 што је за 80,5% више у односу на претходну годину (01.01.2022.-31.12.2022.) (слика 1).

Слика 1. Досег објава на профилу ИЕН на друштвеној мрежи *Facebook* у току 2023. године

Такође, параметар посете странице ИЕН на овој друштвеној мрежи бележи значајан пораст од 169,6% у односу на претходну годину (слика 2).

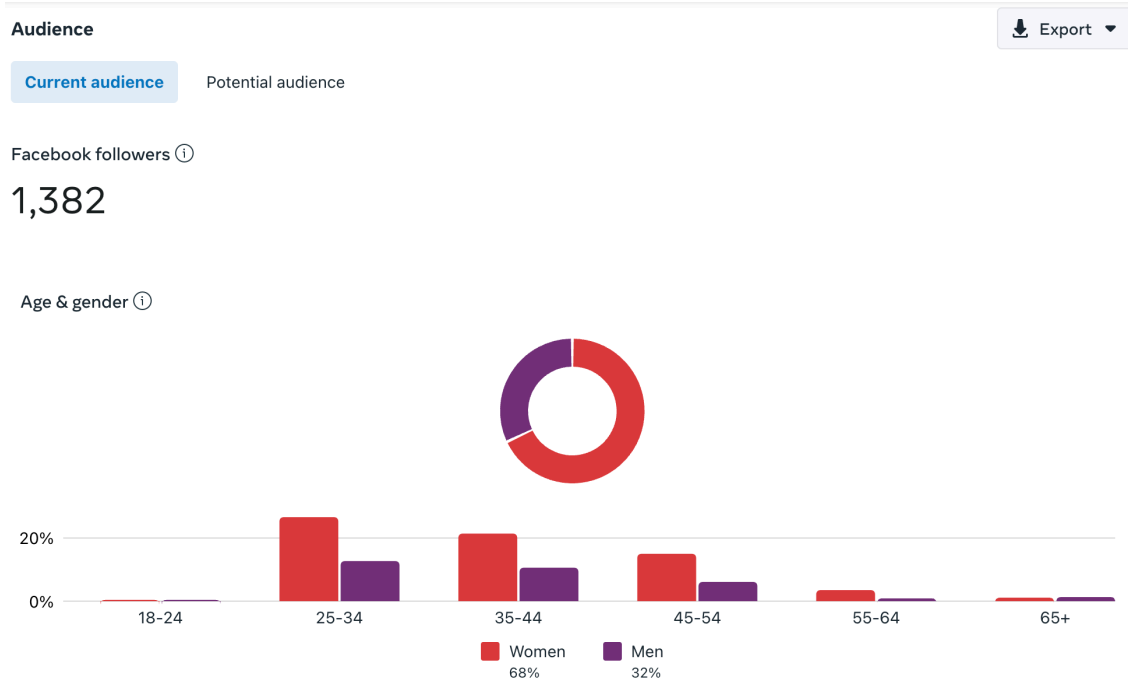
Слика 2. Посећеност странице ИЕН на друштвеној мрежи *Facebook* у току 2023. године

У случају домета, као и у погледу посећености странице ИЕН реч је о органским резултатима, односно досегу и посећености који су постигнути без плаћеног рекламирања странице, односно спонзорисања објава.

Укупан број пратилаца странице на дан 14.01.2024. године износио је 1.382, док је укупан број "свиђања" странице (*page likes*) износио 1.292, при чему остварена стопа раста овог показатеља у односу на претходну годину износи 1,1%. У погледу старосне и полне структуре пратилаца странице доминирају особе женског пола, старости од 25-34 године (слика 3).

Слика 3. Приказ старосне и полне структуре пратилаца странице ИЕН на друштвеној мрежи *Facebook* за период 15.12.2020. - 14.01.2024.

Број пратилаца странице ИЕН на пословној друштвеној мрежи *LinkedIn* на дан 14.01.2024. године износио је 959, док је број остварених конекција износио 853. У односу на 2022., у 2023. години остварен је раст броја пратилаца од 9,7%, и раст броја конекција за 6,9%.

У току 2023. године, сарадња са представницима медија у Србији настављена је кроз гостовања истраживача ИЕН у електронским медијима.

Слика 4. Гостовање директора ИЕН у јутарњем програму "Радио-телевизије Србије" поводом обележавања Националног дана без дуванског дима

Слика 5. Гостовања директора ИЕН у програму "Радио-телевизије Србије" и телевизије "К1" поводом предлога о увођењу забране конзумирања дуванских производа у затвореном простору

О темама које спадају у домен њиховог истраживачког рада, истраживачи ИЕН говорили су за следеће електронске медије и веб портале:

- Др Петар Митић - BBC News на Српском: "Енергетика и привреда: Шта мења нови статут ЕПС-а и да ли ће утицати на цену струје у Србији" (изјаву су пренели следећи новински портали: Б92, 021.rs, Vesti.rs и други)
- Др Марко Владисављевић - BBC News на Српском: "Србија, економија и тржиште рада: Ко најлакше долази до посла, а како се мање тражени радници прилагођавају" (изјаву су пренели следећи новински портали: 021.rs, Vesti.rs, и Naslovi.net)
- Др Марко Владисављевић – Портал УГС Независност: "Статистика и тржиште рада: Колико је стварно (не)запослених у Србији?"
- Ма Невена Јоловић – НИН: Зелене обвезнице недовољно искоришћен потенцијал: Државе схватиле, да ли је спреман и приватни сектор.

9. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

9.1 ПРИХОДИ

Институт је током 2023. године остварио укупне приходе у износу од 177.947 хиљада РСД, при чему су пословни приходи у износу од 176.202 хиљаде РСД доминантни. Износ од 11.904 хиљада РСД је приликом израде годишњег Извештаја о пословању за 2023. годину евидентиран на пасивним временским разграничењима, као приход будућег периода, из разлога што у овом периоду нису у потпуности реализовани пројекти по основу којих је приход наплаћен.

Разграничени приходи се односе на следеће пројекте:

- Међународни пројекат: Horizon 2020 HumMingBird (473 хиљаде РСД);
- Међународни пројекат: Accelerating Progress on Effective Tobacco Tax Policies in Low- and Middle- Income Countries (1.000 хиљада РСД);
- Међународни пројекат: Pre-feasibility study/analysis of the key tourism infrastructure project proposals in the R. Serbia (3.368 хиљада РСД);
- Међународни пројекат: Analysing the key markets for communicating the values of the Montenegrin national brand (999 хиљада РСД);

- SAIGE Пројекат акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва у Републици Србији (5.176 хиљада РСД);
- Пројекат Фонда за науку РС: Engagement in Academic Achievements and Extracurricular Activities as Predictors of Life Satisfaction among High-school and University Students (640 хиљада РСД);
- Пројекат Фонда за науку РС: Empowering Participation in Culture and Architecture: Activating Local Resources for and with Community EPICA (247 хиљада РСД).

За обрачун разграничених прихода је коришћен званични средњи курс динара на дан 29.12.2023. године, званична курсна листа НБС број 252: ЕУР 117,1737 и УСД 105,8671.

Структура прихода ИЕН у 2023. години

Позиције прихода	План 2023. (у РСД)	Реализација 2023. (у РСД)
Приходи од Министарства	125.600.000	123.780.488
Приходи од пројеката Фонда за науку РС	4.400.000	3.561.376
Приходи од осталих пројеката	48.000.000	48.859.797
Приходи од учешћа у добити	1.500.000	1.561.218
Остали непоменути приходи	450.000	184.274
Укупни приходи	179.950.000	177.947.152

Планиране вредности прихода су преузете из Коригованог финансијског плана пословања ИЕН за 2023. годину. Реализоване вредности прихода су анализирани на основу финансијских извештаја Института и друге интерне документације.

- Укупни приходи који су реализовани у 2023. години су за свега 1% нижи у односу на планирану вредност;
- Реализовани приходи од Министарства су скоро на нивоу планираних прихода, одступање је такође на нивоу од свега 1%. Приходи од Министарства у 2023. години чине 70% укупно реализованих прихода;
- Приходи од пројеката Фонда за науку РС су реализовани на нивоу који је нижи у односу на план, јер ће део пројектних активности које су планиране у 2023. години бити реализован у 2024. години;
- Приходи од осталих пројеката се у највећем делу односе на међународне пројекте и приходе по основу SAIGE пројекта. Приходи од међународних пројеката су реализовани у вредности која је за 19% већа у односу на планирану. Део прихода у износу од 14.777 хиљада РСД, који је остварен у међународној сарадњи, је трансферисан подизвођачима из других земаља;
- Приходи по основу SAIGE Пројекта акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва у Републици Србији су релевантан извор прихода чија је намена финансирање процеса трансформације ИЕН;
- Део прихода од осталих пројеката се односи на приходе по основу пружања услуга подршке другим институтима за креирање и одржавање институционалних репозиторијума научних радова у склопу програма успостављања

платформе за отворену науку, као и приходе по основу наплаћених котизација за објављивање радова у ИЕН часопису *Journal of Women's Entrepreneurship and Education (JWEE)*;

- Приходи од учешћа у добити, које ИЕН остварује на основу оснивачких права која има у два повезана правна лица (Београдска банкарска академија – Факултет за банкарство, осигурање и финансије - ББА; Регионална агенција за развој– РАРЕИ), су скоро у потпуности реализовани у односу на планиране вредности;
- Остали непоменути приходи реализовани у 2023. години се односе на остале финансијске приходе и остале расходе и мањи су од планираних вредности, јер очекивано повећање позитивних курсних разлика није реализовано.

Програмом рада и развоја Института економских наука за период 2021-2025. година (Стратегија'25) су уведени индикатори за праћење пословних резултата. Планиране вредности индикатора су преузете из Стратегије'25, док су реализоване вредности анализирани на основу финансијских извештаја Института и друге интерне документације.

Финансијски индикатори успеха

Индикатори	План 2023.	Реализација 2023.
Стопа раста прихода (%)	4,0	24,7
Број конкурентних пројеката (бр.)	4	6
Број осталих пројеката (бр.)*	9	9
Зараде из институционалног финансирања (%)	74,0	75,6

* ангажовање на COST акцијама није укључено у укупан број пројеката

Реализоване вредности финансијских индикатора успеха у 2023. години бележе одређена одступања у односу на вредности планиране за 2023. и реализоване у 2022. години:

- Приходи су у 2023. години повећани у односу на претходну годину за 24,7%, што је знатно више у односу на планирану стопу раста прихода. Повећање је резултат повећања прихода од Министарства и реализације нових међународних пројеката и пројеката Фонда за науку;
- Број конкурентних пројеката је већи у односу на планирани број, јер су одобрени за финансирање пројекат ESF+ фонда Европске комисије где је Институт носилац пројекта, као и пројекат Фонда за науку РС у оквиру програма Идентитети у којем је Институт учесник;
- Број осталих пројеката који су реализовани у 2023. години је у складу са планираним бројем пројеката у тој години и за један већи у односу на претходну годину;
- Учешће нето зарада запослених из институционалног финансирања у укупним зарадама, накнадама и осталим личним расходима је у 2023. години веће у односу на план и на претходну годину, јер је забележено повећање прихода од Министарства на име зарада. Зараде запослених из осталих извора су на истом

нивоу као и у 2022. години, док су остали лични расходи и накнаде значајно нижи у односу на претходну годину када је била уплаћена једнократна новчана помоћ за запослене од стране Министарства.

9.2 РАСХОДИ

Институт је током 2023. године остварио укупне расходе у износу од 177.887 хиљада РСД, при чему су пословни расходи у износу од 177.405 хиљада РСД доминантни. Планиране вредности расхода су преузете из Коригованог финансијског плана пословања ИЕН за 2023. године, док су реализоване вредности анализирани на основу финансијских извештаја Института и друге интерне документације.

Структура расхода ИЕН у 2023. години

Позиције расхода	Конто	План 2023. (у РСД)	Реализација 2023. (у РСД)
Канцеларијски материјал, тонери и кертриџи	5120; 5121	400.000	164.533
Материјал за рачунарску опрему	5126	200.000	208.278
Материјал за текуће одржавање и поправке и средства за одржавање хигијене	5126; 5128	390.000	87.155
Радови на унутрашњем уређењу простора (канцеларије)	5140; 5320	500.000	465.476
Одржавање опреме и сервисне услуге	5320	220.000	89.600
Ситан инвентар	5151	100.000	0
Електрична енергија и даљинско грејање	5133; 5139	650.000	650.604
Зараде, ауторски уговори, уговори о делу и остали уговори	520; 521; 5220; 5230; 5250	134.340.000	135.189.445
Превоз запослених на рад и са рада	5291	1.100.000	1.087.318
Накнада трошкова на службеном путу - превоз, смештај и rent-a-car услуге	5291; 5293; 5316; 5513	4.800.000	2.905.951
Остале накнаде трошкова на службеном путу	5291	1.790.000	1.078.405
Остале накнаде запосленима	5290; 5291; 5292	1.350.000	1.339.165
Поштанске услуге, фиксна и мобилна телефонија	5315	220.000	182.520
Закуп пословног простора и опреме	5330; 5334	1.970.000	1.700.883

Штампање публикација и промотивног материјала	5351; 5352; 5509	1.200.000	814.636
Дизајн књиге графичких стандарда, публикација и промотивног материјала	5359	160.000	128.380
Партнерске институције	5360	12.000.000	14.777.460
Анкетна истраживања и прикупљање података	5369	1.680.000	1.492.159
Комуналне услуге	5392	200.000	159.837
Услуге заштите на раду и заштите од пожара	5393	100.000	71.028
Превод и лекторисање	5399	700.000	676.710
Дизајн, израда и одржавање сајта	5399	660.000	609.600
Амортизација	5400	2.950.000	3.158.674
Адвокати	5501	250.000	190.500
Књиговодствене услуге и услуге екстерне ревизије	5502	760.000	792.677
Услуге осталих делатности	5504	460.000	450.269
Стручно усавршавање и котизације	5505	1.500.000	751.534
Накнаде за лиценце и софтвере	5506	2.100.000	1.882.055
Услуге чишћења просторија	5508	180.000	176.750
Услуге обезбеђења	5509	1.050.000	919.049
Услуге одржавања локалне мреже и сервера	5509	1.500.000	1.490.540
Остале непроизводне услуге	5509	210.000	184.237
Репрезентација	5510; 5512; 5513; 5515	1.190.000	1.047.723
Здравствене услуге и осигурање запослених	5528; 5503	500.000	481.826
Чланарине	5542; 5544	550.000	515.646
Надокнада за инвалида	5552	700.000	695.959
Платни промет	5530; 5531	330.000	334.430
Локалне комуналне таксе и порези	5555	360.000	237.001
Таксе, претплате и остали нематеријални трошкови	5590; 5591; 5593; 5599	180.000	216.767
Остали непоменути расходи (финансијски и остали расходи)	56,57,58	400.000	481.869
Укупни расходи		179.900.000	177.886.649

Реализоване вредности расхода у 2023. години бележе одређена одступања у односу на планиране вредности у истом периоду:

- Трошкови материјала и одржавања су у укупном износу за око 32% мањи у односу на планирану вредност. Смањење вредности реализованих трошкова је резултат значајне уштеде у коришћењу потрошног материјала, али и чињенице да трошкови сервисних услуга нису реализовани у пуном планираном износу, јер није било потребе за ванредним сервисом опреме. Трошкови унутрашњег уређења простора су реализовани почетком 2023. док је поступак набавке спроведен у 2022. години;
- Трошкови зарада, накнада зарада, затим трошкови накнада на име ауторских, уговора о делу и осталих уговора су на релативно истом нивоу као и планирани трошкови, захваљујући корекцији финансијског плана након одобравања нових пројеката и повећања накнада по том основу;
- Трошкови накнада службених путовања су мањи у односу на планирану вредност јер су одређена путовања у склопу реализације пројеката одложена за 2024. годину. Трошкови накнада на име превоза на рад и са рада и осталих накнада запосленима на релативно истом нивоу као и планирани;
- Трошкови закупа су реализовани на нивоу који је за око 14% нижи у односу на планирани, јер се одустало од планираног закупа сале за потребе организације догађаја;
- Реализовани трошкови штампања публикација и промотивног материјала чине око 68% вредности планираних трошкова због објављивања одређеног броја публикација само у електронском облику;
- Трошкови који се односе на подизвођаче ангазоване у реализацији међународног пројеката су у 2023. години реализовани у већем износу у односу на планирани због обрачуна трошкова за један додатни квартал за који је исплата извршена у 2024. години;
- Остали трошкови производних услуга су нешто нижи у односу на планиране вредности. Најзначајнији међу њима су трошкови анкетног истраживања који су реализовани у 2023. иако је поступак јавне набавке спроведен у 2022. години;
- Трошкови амортизације су нешто изнад планиране вредности, због набавке нове опреме последњих година;
- Реализовани трошкови адвокатских, књиговодствених и услуга осталих делатности су на нивоу планираних, док су трошкови накнада за лиценце и софтвере реализовани на nižем нивоу због уштеде услед замене лиценци;
- Трошкови стручног усавршавања и котизација су значајно нижи у односу на планирану вредност из више разлога. Публиковање одређеног броја радова и учешће на неким конференцијама који подразумевају трошак котизација су одложени за наредну годину или су радови објављени у другим часописима који не захтевају трошак;
- Већина осталих нематеријалних трошкова је реализована на планираном нивоу (трошкови чланарина, одржавања локалне мреже и сервера, обезбеђења, здравствених услуга, платног промета, накнада и сл.);
- Финансијски и остали расходи бележе повећање у односу на план, јер су негативне курсне разлике веће од планираних.

9.3 ИМОВИНА, ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ

Институт је током 2023. године реализовао набавку рачунарске опреме у вредности од 3.479 хиљада РСД, али и канцеларијског намештаја и клима уређаја.

Набавка имовине у 2023. години

Позиције издатака	План 2023. (у РСД)	Реализација 2023. (у РСД)
Рачунарска опрема	3.500.000	3.478.775
Књиге	150.000	44.061
Канцеларијски намештај	420.000	411.400
Клима уређај	200.000	58.900
Укупни издаци	4.270.000	3.993.136

Клима уређај који је набављен и плаћен крајем 2023. године ће бити активиран почетком 2024. године. Почетком 2023. године је плаћен и активиран део канцеларијске опреме која је набављена крајем 2022. године, када је спроведена јединствена набавка са услугама унутрашњег уређења простора. Набавка књига је такође спроведена у 2022. години, али су пријем и плаћање књига реализовани у 2023. годину због кашњења добављача.

Институт на дан 31.12.2023. године бележи потраживања од купаца у износу од 8.742 хиљаде РСД, као и неизмирене обавезе из пословања у износу од 4.589 хиљада РСД. Потраживања од купаца су значајно повећана у односу на 2022. годину, као и вредност обавеза из пословања. Повећање вредности потраживања од купаца је резултат ненаплаћених ино потраживања насталих по основу реализације међународних пројеката, док се обавезе из пословања односе на обавезе према партнерима у иностранству на међународним пројекту који бележи ненаплаћена потраживања.

Нераспоређена добит Института на дан 31.12.2023. године износи укупно 2.088 хиљада РСД, а од тога нето добитак за текућу 2023. годину износи 61 хиљада РСД. Обавеза по основу распоређене добити се у складу са Законом користи у сврху подстицања истраживача ИЕН за објављивање радова у часописима на SSCI листи. Обавезе према запосленима по овом основу износе 2.201 хиљада РСД.

У Београду,

Март 2024. године

Директор

др Јован Зубовић